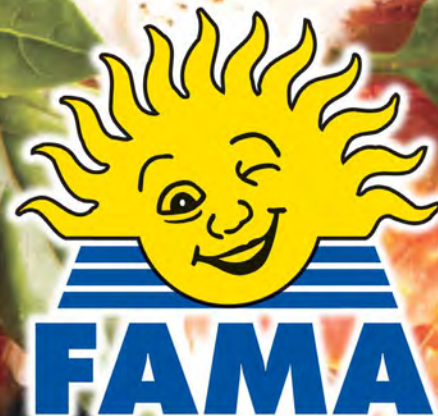

lokalne Ajdovščina

PETRA TRATNIK + MARKO TRATNIK + LANI ZVANUT + TOMAZ CELESTINA + TADEJ KOBAL + LARA CURK + ELENA PELJHAN + KRISTINA PETROVIC + MARKO PUGACNIK + ALE V PALE + JAN BRATINA

Zahvaljujoč nizkemu odstotku kvasa, le 0,0003 %, in dolgemu zorenju testa, so pice Megic lahko prebavljive.

Narejene so z edinstveno metodo, ki preko hladnega procesa ne denaturira strukture testa.

Izbrani 100 % italijanski paradižnik, mocarela »fior di latte«, kakovostni kuhan pršut, ocvrte kocke jajčevca in pikantna salama brez paprike so le nekatere izmed skrbno izbranih sestavin.

Pice Megic so pakirane v modificirani atmosferi, ki ohranja organoleptične in hranilne lastnosti brez uporabe kemičnih konzervansov ali stabilizatorjev.

V MARKETIH FAMA VIPAVA

VSEBINA

junij 2022

- 04 OLIMPIJSKI (NE)MIR** | tekst PETRA MARC
- 05 VSAKE VOLITVE SO PODNEBNE VOLITVE** | tekst ELENA PELJHAN
- 06 ANDREJ RUTAR** | tekst TINA VELIKONJA
- 09 POMOČ NA DOMU** | tekst KATJA ŽELJAN
- 14 MARIJA CAPUDER** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 15 ZOJA FRAS** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 16 ODPADNO JEDILNO OLJE** | tekst KSD AJDOVŠČINA
- 18 KAKO SE SPOPASTI Z IZZIVOM NAKUPA NEPREMIČNINE?**
tekst NINA VODOPIVEC
- 22 VLADIMIR SLAMIČ** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 26 ZA PRIJATELJE** | tekst ZAVOD ZA TURIZEM NOVA GORICA IN VIPAVSKA DOLINA
- 27 PRILOGA RALLY VIPAVSKA DOLINA**
- 40 ZDUŽEVANJE ŠPORTNE POTI IN ŠTUDIJA ODSLEJ ŠE LAŽJE**
tekst VERONIKA PICCININI
- 42 KOTRYNA STANKUTE** | tekst MATJAŽ JAZBAR
- 48 UREJANJE KOLESARSKIH ENOSLEDNIC** | tekst TINA VELIKONJA
- 50 KO TE SANJSKI STROJ ZAPELJE V PODJETNIŠKE PRILOŽNOSTI**
tekst REGIJSKA RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA
- 52 NAMAKALNI SISTEM** | tekst ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN RAZVOJNE
ZADEVE OBČINE AJDOVŠČINA
- 60 SVOBODA PO EVROPSKO** | tekst BOJAN BIZJAK
- 62 TISOČE MIGETAJOČIH MRAVLJIC** | tekst PETRA MIKLAUŽIČ
- 63 POMLADNA** | tekst KATJA KRALJ
- 64 SAMO ENKRAT SE ŽIVI** | tekst URŠKA PODOJSTRŠEK

912

Izdajatelj

Zavod DISISDIS - zavod za medijske dejavnosti, Ajdovščina
Bevkova ulica 11,
5270 Ajdovščina

Odgovorna oseba izdajatelja
Matjaž Jazbar

Uredništvo

Zavod DISISDIS, Ajdovščina
Bevkova ulica 11,
5270 Ajdovščina

Odgovorni urednik
Matjaž Jazbar

Tisk

Grafica Goriziana

Naklada
7200

Razširjanje

Brezplačna distribucija v vsa gospodinjstva na območju občine Ajdovščina.

Na naslovnici
Martin Štucin

Naslovnica
Klavdij Blažko

Oblikovanje
Tea Goljevšček

Medij Lokalne Ajdovščina je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 2127.

UVODNIK

DOMOVINA

V teh dneh pogosto slišimo besedo domovina. Največ zaradi krvave ruske agresije na Ukrajino, ki je trenutno v središču sveta. Malce pa tudi zaradi bližajočih se volitev, saj predvolilni golaži vedno radi naplavijo takšna in drugačna »kvazi« domovinska čustva. A prav ukrajinska zgodba je slovenski narod znova razdelila. Na tiste, ki bi v primeru vojne na domačih tleh tudi sami prijeli za orožje in na tiste, ki bi se raje usedli na prvi avion in domovino zapustili. Kdo ima bolj prav?

Veste, eno je ležati na kavču, pred prižganim televizorjem in romantično razmišljati o orožju v roki, nekako v stilu »Rambota« in si domišljati kako po hosti lovimo sovražnika. Čisto nekaj drugega je, ko je to dejansko potrebno. Bi bilo takrat še vedno toliko pogumnih mož? Sam spadam med »dezerterje«, a po drugi strani spoštujem in cenim pogum tistih, ki jim domovina dejansko toliko pomeni, da bi zanjo vzeli puško v roko. Ko te dni ležim na kavču in strmim v posnetke vojne in ko poleg mene sedi tudi moja družina, se velikokrat vprašam, koga imam raje. Koga bi raje zapustil? In odgovor je vedno enak. Domovina ni tista, ki jo imam najraje. Pa čeprav jo imam res rad. A moja prva naloga je zaščititi družino. Tudi zato, ker si lažje in raje poiščem novo domovino, kot pa novo družino. Predstavljam si, da se za družino boriš tako, da je ne zapustiš.

A boriti za domovino se da tudi drugače. Na primer tako, da lokalni skupnosti doniraš del svojega pošteno prigarane dobička. Ali pa tako, da premagaš vse tekmice na slalomski progi v Meribelu in s tem razveseliš celotno nacijo. Ali pa tako, da se junaško poženeš v boj z ognjenimi zublji in pred njimi rešiš velik kos narave ali pa človeško imovino. Zame je to tisti pravi boj za domovino. Boj zase, ki pa ima tudi velik učinek na družbo, ki ji pripadaš. Takšne in podobne zgodbe so zame junaške.

Nekdo je nekoč rekel, da za domovino največ storiš, če se ji odrečeš. Sam bi morda dodal še, sploh v primeru, ko se domovina odreče tebi. Če mene vprašate, je prav Rusija tista, ki se je odrekla svojim državljanom in jih poslala v nesmiselno vojno, katere rezultat bodo le uničena življenja. Mnogih, na obeh straneh. Povsem po nepotrebnem. Predvsem pa - za koga?

MATJAŽ JAZBAR, ODGOVORNI UREDNIK

FRUCTAL

DVOJNI C

NOVA OKUSA

Z VITAMINOM C

Dvojna doza
OSVEŽITVE

(SVETOVNI) PRVAKI

TEKST TOMAŽ CELESTINA

Zelo radi smo prvi. In to nam zelo pogosto tudi uspe. Tule bi zdaj lahko sledil skorajda neskončen seznam nacionalnih posamičnih in skupinskih uspehov na preštevilnih področjih. Za pleme, ki šteje dva milijona ljudi, gotovo v svetu puščamo zelo opazen pečat. Radi smo prvaki, radi smo prvi, radi smo srečni, radi se dokazujemo, se potrkamo po prsah, ko nekemu od »naših« uspe.

Pa smo zaradi tega – ker tovrstni uspehi niso vse, kar potrebujemo – res srečen, izpolnjen, zadovoljen narod? Narod širokih nasmehov in širokih načel ter še širše odprtih rok do soljudi? Stopite recimo v vrsto vozičkov v vaši lokalni trgovini ali pa se skušajte s stranke ceste uvrstiti na glavno, pa bo odgovor takoj na dlani.

Ali pa pomislite, kako je javnost pred nekaj dnevi sprejela začetek veljave digitalnih bonov, ki jih je zdaj že nekdanja vlada med drugim namenila tudi mladeži. Pa pustimo tokrat ob strani razglabljanje o bombonih, bombonjerah in paletah sladkarij, ki smo jih bili menda deležni zadnji dve leti. Ker prav veliko teh sladkarij darovalec, torej država, v obliki neporabljenih bonov, najbrž ne bo dobil nazaj. Saj veste, podarjen konj in pogled v njegove zobe. Kakorkoli, po vrsti obdarovanj so tokrat na vrsto najprej prišli starejši osnovnošolci, dijaki in študentje. In, moj bog, mularija, ki se je sicer praktično rodila s telefoni in računalniki v rokah, se je tokrat namesto digitalnega opismenjevanja, karkoli bi zanje pač to že pomenilo, odločila, da bo tistih 150 evrov pač zapravila. Tako kot nas je večina zapravila prejšnje runde bonov. In njihov pogost plen so bili airpods, povsem spodobne slušalke, povsem primerne za tisto, kar mladi tudi radi počnejo, to pa je poslušanje glasbe. Pravičniški plaz, ki se je vsul, je bil zame, milo rečeno, smešen. Vsaj na tviterju, kanalu, ki je očitno res namenjen merjenju mogočnosti intelektualnih spolovil (velja za moško in žensko obliko), je res vsak, ki je imel 26 sekund časa, moral zapisati neko pikro na račun teh digitalnih bonov. Zelo veliko pripomb in opazk je letelo tudi na prejšnjo vlado, o primernosti, smiselnosti, in upravičenosti te poteze.

Kar me je nekoga, ki politiko – si bom drznil uporabiti to besedo – profesionalno spremlja že več kot četrt stoletja, vseeno nekoliko presenetilo. Naboj, ki se je nabiral več kot dve leti, se je konec aprila več kot očitno sprostil. Volitve so prinesle velikansko, več kot očitno spremembo, polno pomembnih sporočil. Eno od sporočil je bilo tudi to, da se je stara zgodba prepričljivo končala in da je napočil čas za spremembe, za pozitiven pogled naprej. Zakaj torej nenehno vračanje nazaj? Kaj bo zaradi tega bolje? Komu bo zaradi tega lažje? Je zmagoslavje slajše? Še ena konjska prisposoba lahko pade semle, in sicer zakaj brcati mrtvega konja. Res sem pričakoval, da bo javni diskurz na krilih sprememb odplaval proti neki svetlejši prihodnosti. Da bomo preprosto rekli: Prav, tako je bilo, zdaj pa bo drugače.

Potem pa sem se spomnil, da smo res najbrž svetovni prvaki tudi v tem, kaj vse smo sposobni narediti, da se ne bi počutili bolje. No, vsaj dobro. No, pa recimo, da vsaj znosno. Saj veste, da lahko zelo hitro na spletu zasledimo precej nesramne prepire med privrženci dveh pravih slovenskih draguljev, med privrženci Tadeja Pogačarja

in Primoža Rogliča? Ali pa med tistimi, ki prisegajo na kvas, in apostoli kruha iz droži? Pa do tistih pravih razpok sploh še nismo prišli. Merjenje moči je tisto, kar nas vznemirja, glede na sestavo sogovornikov pa neizogiben poraz v tem istem merjenju moči pa je tisto, kar nas vedno znova podžiga, da postanemo še odločnejši, še pametnejši, še bolj goreči.

Še bolj zagrenjeni.

In zato se mi zdi prav, da je generacija, ki bo nekoč v roke vzela skrb za to naše nezadovoljno okolje, na svoj način pokazala, da ji pričakovanja naših rodov pravzaprav pomenijo zelo malo. Da je pokazala, da ji nerganje o tem, da je »bon neprimeren, ker ga je podarila prejšnja vlada«, pravzaprav zelo neumno. Vse to in še več je mularija pokazala s tem, da je tistih 150 evrov porabila za tisto, kar se ji je zdelo najprimernejše. Ker se jim je to tisti hip pač zazdelo kul. In če slušalke nimajo dovolj izobraževalnega potenciala (Sicer ga res nimajo, v nasprotju s telefoni, kajne. Ironija.), bi lahko dušebrižniški starši pač primaknili še nekaj sto evrov in bi željo po slušalkah premagali z novim računalnikom. Tablico. Z nečim, kar bi zadovoljilo starše, ker za mlade jim tudi tokrat ni bilo pravzaprav nič mar. Treba je bilo pač samo poiskati negativni trend tistega dne in se mu priključiti. Tudi v tem smo žal prvaki. In to je precej žalostna podoba.

Pa bi bilo pravzaprav potrebno precej malo, da bi se človek lahko počutil bolje. Kaj pravite na eno lepo hladno pivo na najlepšem trgu na svetu, seveda na Lavričevem v Ajdovščini? Če se slučajno sprašujete, zakaj je tole zdaj priletelo kot pes med keglje (no, še ena živalska), naj pojasnim, da je to zato, ker me je urednik prosil, naj bo tisto, kar mi bo priletelo izpod prstov, vsaj malce povezano z Ajdovščino ali Vipavsko dolino. V lovljenju rokov in preganjanju praznine v glavi po zelo napornih nekaj zadnjih letih je bilo tole največ, kar sem zmogel. Saj bo vseeno v redu, gospod urednik? 📍

© foto: arhiv Tomaž Celestina

ENERGIJA, KI POGANJA PRVAKE!

foto: Klemen BIZJAK

POMEN ALTERNATIVNE KULTURE V DRUŽBI

TEKST ELENA PELJHAN

Točno se spomnim dneva, ko sem bila prvič v klubu Baza. To je bilo leta 2015, ko smo bili na 25 dnevni turneji po Evropi. Tako kot za skupino Noviot Početok iz Skopja, je bila Ajdovščina, skupaj z Bazo, pogosto na zemljevidu neštetihih domačih in tujih skupin. Takrat, v organizaciji Motorke na jezike, je bend, za katerega sem organizirala turnejo, špilal v Kavarni Ave skupaj s Straightline iz Nemčije. Prespali smo v Bazi ter jedli zajtrk na terasi Hiše Mladih. Moj, oziroma naš, prvi vtis o Ajdovščini je bil: zakon, majhno mediteransko mesto s pestro kulturno ponudbo in alternativnimi prostori, ki so odprti za različne posameznike in društva. Ne bom govorila o zgodovini Baze, ker jo ne poznam tako dobro kot vi, domačini. Rada pa bi opozorila na to, koliko tak plac pomeni za celotno družbo. V Bazi in stari Hiši Mladih so imela različna društva in posamezniki možnost, da poskusijo sami organizirati koncerte in različne dogodke, vaditi z bendi in snemati svoje albume. DIY etika (naredi sam) je tukaj kreirala utrip mesta, po katerem je Ajdovščina znana po celi Evropi in mogoče še dlje.

Za nami sta dve dolgi pandemični in populistični leti. Kaj se je zgodilo s kulturo – glasbeniki, filmskimi in gledališkimi delavci ter vsemi drugimi kulturnimi delavci, ki so bili skozi ves ta čas paralizirani? Videli smo napovednik - kakšno bi bilo življenje brez kulture. Veliko umetnikov se je soočilo z izzivom ustvarjanja oziroma igranja s samimi seboj, namesto v skupini, nastopati doma namesto na odru, pred kamero namesto javnosti. Zdaj, ko se je vse sprostilo in so se začeli dogajati koncerti v živo, smo videli koliko so ljudje to potrebovali. Ne gre samo za glasbo, ampak predvsem druženje, medsebojne stike in povezovanje. Dojeli smo kaj pomeni skupnost v družbi in kako ne moremo obstati zgolj kot posamezniki.

Na žalost je bil moj zadnji koncert, ki smo ga organizirali v Klubu Baza (kot Iskra Tourbooking), marca 2019, ko so igrali domači Mart in avstrijke Dives. Prišli smo do konca nekega obdobja. To pa daje možnost novi, še bolj motivirani ekipi, da na tem "pogorišču" zgradi nekaj novega, mogoče še boljšega. Zavedati se moramo, da ta ekipa ne bo štartala iz nule, ker so prejšnje generacije uspele zapisati bogato koncertno dogajanje v DNK lokalne družbe.

Ta tekst bom končala z vabilom mladim ("Wajdusna youth crew"), da začeno na novo ustvarjati dogajanje v Ajdovščini. Verjamem, da bo Baza obstajala naprej, mogoče v neki drugi obliki. Z novim imenom in lokacijo, ampak z isto iskro in idejo. Jasno je, da gre za sistematičen problem, jasno pa je tudi, da potrebujemo rešitve in spremembe, za katere ne moremo pričakovati, da se bodo zgodile čez noč. To bo maraton, vendar moramo začeti teči. In to moramo storiti skupaj. Ne bomo jokali, ampak moramo se zavedati - če se je Baza zaprla, jo morajo, oziroma moramo, odpreti nekje drugje. Čas je za solidarnost in dialog. S spoštovanjem do vseh, ki so do sedaj nekaj ustvarjali. Gremo naprej! 📍

© foto: Irena Udovič

© foto: arhiv Elena Peljhan

Program za julij 2022: 1. in 2. julij "Koncert generacij", 23. julij "Ale v pale", 30. julij "Kašev letni vrt"

MLINOTEST

- 1867 -

Divita pirini ravioli s tartufi

250 g

- tartufi, ricotta, staran slovenski sir Tolminc
- brez umetnih arom
- bogat kremast nadev
- brez dodanih konzervansov

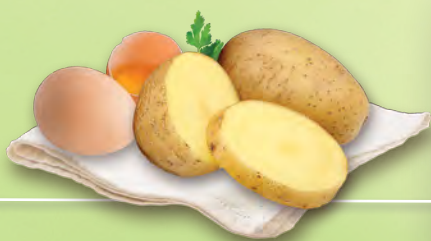

Divita pirini tortellini premium sir

250 g

- Grana Padano, sir v slanici, ricotta
- bogat kremast nadev
- brez dodanih konzervansov

NOVO NA NAŠIH POLICAH

Ocvrtki

500 g

- iz krompirjevega testa
- hitra priprava

Kapeleti piščančje meso in sir

300 g

- brez dodanih konzervansov

Izdelke po ugodnih cenah poiščite v trgovinah Mlinotest.

© foto: arhiv Mlinotest

MLINOTEST OKRONAL PRVA MLINOČEFA

V soboto, 28. maja se je v prostorih Bara Hiše Mladih v Ajdovščini odvil finale prvega tekmovanja za naziv Mlinochef.

TEKST MLINOTEST

Pod sojem žarometov so se potili štirje osnovnošolci, naziva najboljših kuharjev pa so se veselili na Osnovni šoli Šturje.

Finale tekmovanja z uradnim pričetkom ob 12.00 uri je na kuharskem odru v Palah postregel z napetim dvobojem med ekipama, ki sta v predtekmovanju s strani strokovne komisije in javnega glasovanja prejeli največ glasov. Osnovno šolo Ivana Roba iz Šempetra pri Gorici sta zastopala devetošolca **Miha in Peter**, Osnovno šolo Šturje Ajdovščina pa sta predstavljala šestošolca **Vida in Lovrenc Matija**, celoten dogodek pa je bilo mogoče spremljati preko streaminga na naši Facebook strani.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali vrhunska kuharska čefa **Denis Ibrišimović** in **Julijana Krapež** ter strokovna sodelavka podjetja Mlinotest, **Mateja Tominec**, je tekmovalcem postavila pravi masterchefovski izziv: skuhati gurmansko jed iz Divita raviolov s premium siri, čebulo, panceto ter šparglji in pri tem razviti edinstven recept, ki bo tudi paša za oči. Ekipi sta imeli na voljo natanko eno uro časa, da se pomerita v pripravi najboljše jedi iz testenin in prepričata člane komisije.

Tekmovanje Mlinochef, ki je namenjeno otrokom od 5. do 9. razreda,

smo zasnovali z željo po spodbujanju kakovostnega prehranjevanja med mladimi, preko zdrave tekmovalnosti pa želimo hkrati spodbujati tudi njihovo kulinarično ustvarjalnost. Prav izjemna ustvarjalna žilica se je pokazala tudi med samim tekmovanjem: Vida in Lovrenc Matija sta razvila recept, kateremu sta dodala krompir in rastlinsko smetano; Miha in Peter pa sta stavila na dodatek gorgonzole in pomarančnih krljev.

Končna odločitev o zmagovalcu je bila za strokovno komisijo težka, saj sta obe ekipi pokazali visoko mero ambicioznosti, inovativnosti, kuharskega znanja in izvrstnih gurmanskih kombinacij. Na koncu so o zmagi odločale podrobnosti. Z besedami Denisa Ibrišimovića, predsednika strokovne komisije: *“Krožniki so na fantastičnem nivoju, to bi lahko brez težav postregli v naših restavracijah. Res so malenkosti odločale. Krožnika sta mi bila oba izredno všeč /.../ a na koncu smo prišli do zaključka, da je zmagovalna ekipa prvega Mlinočefa Osnovna šola Šturje Ajdovščina.”*

Vida in Lovrenc Matija sta žirijo osvojila z Divita ravioli s premium siri na posteljici iz špargljeve kreme, posuti s sirom in popečeno panceto. Prva nosilca laskavega naziva Mlinochef se poleg zmage in osvojenega pokala lahko veselita tudi posebne kuharske delavnice pri

© foto: arhiv Mlinotest

chefu Denisu Ibršimoviću, ki jima bo predajal strokovno znanje in skrivnosti za pripravo štirihodnega menija.

Prva edicija tekmovanja Mlinochef, ki je vključevala osnovne šole iz lokalnega okolja, se je tako zaključila z vrhunskimi jedmi in bučnim aplavzom. Še pred finalom pa je zanimanje za tekmovanje že preseгло

vsa pričakovanja; projekt je bil sprejet izjemno pozitivno, zato z ambicijo zremo v prihodnost in tekmovanje želimo popeljati širše v regionalno okolje. Seveda je daljnosežna vizija ta, da bi se Mlinochef v prihajajočih letih razvil na nacionalno raven in ozaveščal mlade o kakovostni prehrani širom Slovenije. 📍

© foto: arhiv Mlinotest

bambola

SLADOLEDNI VRT

Za vroče poletne dni

urnik:
od 9.00
do 22.00 ure

Osvežite se z odličnim
Leone sladoledom...
... kaj bi svet brez sladoleda

sladoledno sadne kupe,
drugačne limonade,
sadni boubblesi...wau...bubble ice tea
osvežilna granita

sladoledni vrt bambola

Za doma, v službo ali v družbo ...

Kulinarična razvajanja za vse okuse in vse priložnosti.

- finger food pogostitev
- slani ali sladki cocktail party
- hladnih bifejev
- hladno toplih bifejev
- tematskih bifejev
- poročnih banketov in sprejemov
- poslovnih kosil in večerij
- piknikov
- coffe breikov
- pogostitev po meri naročnika

Catering service

Pokličite **040 573 310** in praznovanje naj se začne!

www.halo-erik.si/partybox

041/573 310 | Catering servis Slaščičarna Ajdovščina

Halo Erik

pica erik

Dostava pic, solat in druge hrane do vaših vrat.

040 738 748

slasčičarna in picerija
ajdovščina
hiša slaščic

vsak dan od 10.00 do 22.00 ure

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrta kalamari
dunajski zrezek
ljubljski zrezek
ocvrt krompir - pomfri

AKCIJA

SUPER BOX:

0,5 kg dunajski koščki
0,5 kg meso na žaru
0,5 kg čevapčiči
0,5 kg ocvrta kalamari
1 kg pommes frites

v mesecu

JULIJU in AVGUSTU

SAMO 79 €

Preko 80 različnih pic

040 738 748

www.halo-erik.si

slasčičarna ajdovščina

hiša slaščic

Za vroče poletne dni

Vedno svež, domač sladoled

Izdelava sladoleda po tradicionalnih obrtniških receptih.

izdelava tort po naročilu

sladoledni catering - osvežilni dotik vaše zabave

sladki sveži minjoni...mmmmsladki dotik, ki osvaja

Slaščičarna Ajdovščina

© foto: arhiv Siddharta

LAN ŽVANUT

Lan Žvanut je predsednik Mladinskega sveta Ajdovščina.

TEKST TINA VELIKONJA

Lan Žvanut je pred dobrim letom dni prevzel vodenje Mladinskega sveta Ajdovščina. Zagnan študent turizma v Portorožu, perfekcionista po naravi zase pravi, da skuša v svet vnašati dobro voljo in enakost. Zanimajo ga raznolika področja, od marketinga, organizacij dogodkov, inovacij, turizma, pa vse do politike. Mlade poziva k aktivni drži in sporoča: »Nismo dobili sveta v najboljšem stanju, ampak na mladih svet stoji in skupaj imamo moč, da ga pozitivno spremenimo.«

📍 Kdaj si prevzel delovanje Mladinskega sveta Ajdovščina in kakšne izzive ti je to prineslo?

Lani aprila sem postal predsednik Mladinskega sveta Ajdovščina. Kot največji izziv vidim to, da Mladinski svet Ajdovščina ni toliko poznan/viden, kot bi si želeli. Aktivni mladinski sveti so redki po Sloveniji in predstavljajo unikatno vez med mladimi in občino, zato bi rad, da nas mladi spoznajo in to izkoristijo. Izziv je tudi okrnjena ekipa, ki jo imamo, kljub temu pa smo uspešno organizirali vse zadane projekte in ponosen sem na njih.

📍 Kako bi ocenil delovanja MSA v naši skupnosti?

Delovanje MSA bi ocenil kot dobro, ampak je vedno prostor za izboljšavo. Moj cilji so, da se z MSA dotaknemo tem, o katerih se ne govori dovolj ali pa so še vedno tabu. Organizirali smo dogodke

na temo duševnega zdravja, na dan mladih smo povabili društvo Dih, ki ozavešča o pomembnih temah spolne usmerjenosti in spolne identitete, na dan žena smo na Srednji šoli Venca Pilon opozarjali na položaj žensk v sodobni družbi in kakšne nevarne nedosegljive standarde postavljajo družbena omrežja za njih. Čeprav je bilo za koga bolj priročno, se po dveh letih veselimo tranzicije iz virtualnih vračamo v živo. S takimi dogodki upamo, da se bo naša vidnost izboljšala.

📍 Katera so tista področja delovanja, na katera lahko mladi z Mladinskim svetom vedno računajo?

Vedno lahko računajo na krepitev vloge mladih v družbenem dogajanju, vzpodbujanje aktivnosti mladih in krepitev svobodne in demokratične skupnosti. Želimo, da smo mladi bolj avtonomni, sposobni odločati in upravljati svoje življenje, solidarni, dejavni pri skrbi zase in za druge, odgovorni in angažirani. Pri razvoju tega smo jim vedno pripravljeni pomagati na kakršen koli način in vedno na voljo prek družbenih omrežji, elektronske pošte ali fizično. Vedno lahko računajo na to, da bo njihov glas slišan in da bodo del oblikovanja strategije za mlade v občini Ajdovščina.

📍 **Kako MSA deluje, kaj vse nudi mladim, kaj vse prirejate tekom leta?**

Mladinski svet Ajdovščina je neprofitna organizacija, ki izvaja dejavnosti s področja izobraževanja, socialne politike otrok in mladine, prostočasnih dejavnosti, kulture, informiranja, mednarodnega sodelovanja in raziskovanja. Imamo eno zaposleno, ostali, vključno z mano, pa delujemo prostovoljno. Naš letni proračun predstavljajo prihodki s strani občine in ministrstva, donacije iz naslova dohodnine in sredstev, pridobljenih na javnih razpisih in pozivih, ter donacij. Mladim nudimo priložnost, da brez kakršnegakoli obsojanja izražajo svoje želje, skrbi, opažanja, misli o svojem položaju v občini, mi pa zbrane informacije posredujemo občini ter tako skupaj oblikujemo okolje, v katerem bi želeli živeti. Tekom leta prirejamo razne delavnice, pogovore, obiske srednje šole, tradicionalni Dan mladih in koncerte. V sklopu Dneva mladih je na sporedu tudi kafetarnica, to je sproščen pogovor z županom občine Ajdovščina, kjer mu lahko vsak zastavi vprašanje in malo 'potarna'.

📍 **Kakšna je prihodnost MSA, kaj načrtujete?**

Veliko načrtujemo na evropskem področju, saj smo del Erasmus projektov in upam, da bomo v prihodnosti ponovno gostili še kakšen evropski projekt v Hiši Mladih. V prihodnje pa v domačem okolju načrtujemo in želimo še bolj rušiti stereotipe in tabuje ter dati mladim glas. Sedaj ko že več let ni več Wotra, vidimo na tem področju potencial, zato bi si želeli ponovno obuditi foto orientacijski tek po Ajdovščini Tejkus. Dolgoročni nov projekt ki je še vedno v oblaku, pa bi bil s pomočjo sponzorjev zagotoviti brezplačne higienske vložke in tampone v srednji šoli v Ajdovščini. V državah, kjer je to že praksa, vidimo pozitivne spremembe. S tem bi ženskam iz socialno ogroženih družin vsaj malo olajšali življenje in izpodbijali tabu, ki je na žalost še vedno prisoten okrog te teme.

📍 **Na kateri projekt pa ste najbolj ponosni?**

Na vsak projekt sem ponosen, ker je vsak prinesel nekaj pozitivnega v okolje. Mogoče bi pa tukaj izpostavil projekt, ki je bil logistično najzahtevnejši in sicer dobrodelni koncert Škou Šou. Z njim smo želeli izpostaviti težave mladih na področju duševnega zdravja, saj se je povečalo število mladih z motnjami hranjenja, depresijo in anksioznimi motnjami. O samomoru razmišlja polovica več mladih kot pred epidemijo. Na dobrodelnem koncertu smo zbirali prostovoljne prispevke in celoten izkupiček vstopnine namenili brezplačnim uram psihoterapije mladim, ki si to ne morejo privoščiti. Za nekoga, ki bije to težko bitko sam sabo, je lahko vsak dan, ko nima profesionalne pomoči naporen in čakalne dobe v zdravstvu so na tem področju predolge. Zbrali smo kar 2268 €. Pohvalil bi celotno ekipo Mladinskega sveta, saj smo v petih organizirali enega največjih dobrodelnih koncertov v občini Ajdovščina, na njem pa so nastopile same domače skupine: Time Keeper, Jet Black Diamonds ter Elvis Jackson. Upamo, da bi dobrodelni koncert Škou Šou postal tradicionalen in si v bodoče želimo še kakšne podpore lokalnih sponzorjev, da bi bil dogodek še večji, saj lahko skupaj naredimo korenito spremembo v domačem okolju.

📍 **Kako ocenjuješ participacijo mladih v Ajdovščini, so dovolj aktivni? Jih v vaši organizaciji še kako dodatno spodbujate?**

Mislím, da se mladi vedno bolj zavedajo svojega položaja v družbi

in to aktivno kažejo. Dodatna spodbuda pa nikakor ne škodi. Imamo srečo, da uspešno sodelujemo s srednjo šolo in smo tam večkrat v stiku z mladimi, kjer jih poslušamo in spodbujamo. Zadnji način spodbude je bil v času parlamentarnih volitev, ko smo prek družbenih omrežij in plakatov po občini mlade spodbujali, da se volitev udeležijo in se zavedajo svoje moči.

📍 **Kaj vse po tvojem mnenju dela Ajdovščino prijazno mladim?**

Ajdovščina je navkljub izrazitem razmahu industrije ohranila svojo identiteto. Vsak mlad občan lahko dobi svoj prostor, dejavnost ali dogodek v katerem, se najde. Mladim prijazno mesto pa Ajdovščina izkazuje tudi zaradi dejstva, da ima strategijo za mlade, ta je bila izoblikovana na podlagi raziskav, želja in potreb mladih ter analize na področju obstoječega delovanja občine s strani občinske uprave, javnih zavodov in organizacij v mladinskem sektorju. Mladinski svet Ajdovščina izoblikuje strategijo za mlade, ki velja za obdobje štirih let. Strategija je dokument, v katerem so zbrani konkretni ukrepi za mlade s področij izobraževanja, stanovanjske politike mladih, zaposlovanja mladih, mobilnosti mladih, prostega časa in participacije mladih ter nekaterih drugih, ki so se skozi proces ustvarjanja izkazali kot pomembni, in katere skuša Občina uresničiti. Pozitivno se pozna dejstvo, da je bil trenutni župan občine tudi sam predsednik mladinskega sveta Ajdovščina in hkrati idejni vodja programa Mladim prijazna občina, saj občina uspešno izpolnjuje strategijo. Mladim prijazno dela Ajdovščino tudi dejstvo, da ima participativni proračun Moja pobuda s posebno kategorijo mladi. Tako lahko vsak mlad v občini odda svoj projekt in glasuje za projekte. Na demokratičen način lahko mladi odločamo, v katere projekte se bo investiral občinski proračun in tako skupaj oblikujemo okolje, v katerem želimo živeti.

📍 **Kaj si mladi v Ajdovščini še želite? Katera področja po tvojem mnenju še potrebujejo nadgradnjo?**

Definitivno stanovanja, ker si mladi želimo biti samostojni. V občini potrebujemo več stanovanj, ki bi bile namenjene mladim in tudi njim dostopna. Kljub projektu 'Hiše za 50.000 evrov', ki bi bile namenjene mladim, menim, da bi se na tem področju lahko naredilo še kaj. Mladi se ne odseljujejo iz Ajdovščine, ker tukaj ne bi bili sprejeti, ampak ker preprosto ni stanovanj. Tista stanovanja, ki pa so na voljo, imajo zaradi trenutnega stanja nepremičninskega trga astronomske cene.

Če sem pikolovski, nam mladim v Ajdovščini manjka tudi notranji prostor, kjer bi lahko organizirali večje dogodke. V zimskem in jesenskem času, ko je vreme najbolj nepredvidljivo in je moč burje na vrhuncu, bi prišel tak prostor prav vsem organizacijam in društvom v občini. Tak potencialni prostor vidimo v zapuščenih bunkerjih/tunelih v Palah, toda se zavedamo, da bi za prenoval morala občina nameniti veliko finančnih sredstev.

📍 **Kaj sporočaš mladim, kakšno popotnico jim pošiljaš za uspešno, zabavano, radoživno in energično mladost?**

Zabavajte se, bodite kritični, postavljate vprašanja, ne bojte se izpostaviti stvari. Vas vidimo, slišimo in ste cenjeni. Nismo dobili sveta v najboljšem stanju, ampak na mladih svet stoji in skupaj imamo moč, da ga pozitivno spremenimo. Če bi radi videli dejansko spremembo v okolju, če vas nekaj moti, če bi radi nekaj organizirali, ste več kot dobrodošli v naši pisarni v Hiši Mladih, lahko pa mi tudi pišete na elektronsko pošto lan.zvanut@msa.si. 📍

PETRA TRATNIK

Če ne bi tekla, s katerim športom bi se ukvarjala?

Ukvarjam se tudi z drugimi športi. Z veseljem se usedem na kolo, pozimi pa grem na tekaške ali turne smučke.

V teku najbolj uživam, ko?

Sem v naravi in napore z lahkoto premagujem.

V svojem športu najbolj pogrešam?

Ničesar.

Tvoja najljubša tekaška trasa je?

Trase okrog mojega domačega kraja (Križna Gora, Kovk), ki jih tudi največkrat pretečem.

S katerim svetovno znanim tekačem/tekačico bi se najraje odpravila na tek?

Nimam posebnega vzornika. Z veseljem opravim kakšen trening s prijatelji.

Tvoj najljubši tekaški dosežek je?

Zmage in nastopi na domačih tekmah, na katerih je vedno posebno vzdušje. 4. mesto na svetovnem prvenstvu v gorskem maratonu leta 2017.

Kozarec piva ali kozarec vina?

Kozarec vina.

Koncert po tvojem okusu?

Rock koncert.

Najlepša stvar v Ajdovščini je?

Ajdovščina obdana z lepimi pogledi in naravo.

Čaven ali Golaki?

Golaki.

Knjiga, ki si jo nazadnje prebrala?

Silvo Karo: Alpinist.

Katere tri stvari bi zagotovo vzela na samotni otok?

Copate, kolo, hrano.

Tvoja prva služba?

Maserka.

Po horoskopu si?

Dvojčica.

Katera stvar nikoli ne manjka v tvojem hladilniku?

Zelenjava.

Najraje uporabljaš tekaške copate katere znamke?

Salomon, Mizuno.

Raje tečeš navzgor ali navzdol?

Najraje malo gor, malo dol. Če moram izbrati, pa raje, in mi gre bolje, navzdol.

Katero gospodinjsko opravilo ti najmanj diši?

Likanje.

Kam se najraje odpraviš na dopust?

Na morje ali v hribe.

Če bi bila lahko en dan žival, kaj bi bila?

Ptica.

Lastnost, ki jo imaš pri človeku najraje?

Iskrenost, pozitivizem.

Tvoj najljubši lokal ali restavracija?

Najraje pojem kaj domačega.

Tvoj najljubši slovenski pregovor?

Lepa beseda, lepo mesto najde.

Kaj bi sporočila Marku Tratniku?

Naj ostane tak in to kar je. 📍

STAROST: 34
POKLIC:
 ekonomski tehnik
 maserka kineziologinja
KRAJ BIVANJA:
 Žagolič

MARKO TRATNIK

im športom bi se ukvarjal?

S tekom na smučeh.

V teku najbolj uživam, ko?

sti trenutek, ampak občutki samega sebe, so neverjetni.

svojem športu pogrešam?

olegialnost sotekmovalcev.

najljubša tekaška trasa je?

Kovk - Križna gora.

znanim tekačem/tekačico se najraje odpravil na tek?

ke, mislim, da ne bi nikogar med svojih dobrih prijateljev.

najljubši tekaški dosežek je?

prvenstvo v gorskih tekih na 2005, 15. mesto absolutno.

marec piva ali kozarec vina?

Diesel.

Koncert po tvojem okusu?

ni koncerti in proslave, ki jih rijo ljudje iz domačih krajev.

epša stvar v Ajdovščini je?

Novoletna jelka.

Čaven ali Golaki?

Golaki.

a, ki si jo nazadnje prebral?

omaž Humar).Pred tem pa Kekec, še iz Osnovne šole.

tovo vzel na samotni otok?

... Žena se šteje pod stvar?

Tvoja prva služba?

edno ista, geodet (Gromap).

Po horoskopu si?

Riba.

manjka v tvojem hladilniku?

Hladna pijača.

ške copate katere znamke?

Salomon.

tečeš navzgor ali navzdol?

Navzdol.

ko opravilo ti najmanj diši?

Nobeno.

najraje odpraviš na dopust?

potem so to zagotovo hribi.

hko en dan žival, kaj bi bil?

Gepard.

o imaš pri človeku najraje?

Preprostost.

njubši lokal ali restavracija?

Barufa v Zadru.

Preden zaspim, najraje?

aje», mislim, da bi vsi moški odgovorili enako.

njubši slovenski pregovor?

Vse se da, če se hoče.

kaj bi sporočil Petri Tratnik?

Samo gasaaaaaaa!!!📍

SKOZI OČI ŠTUDENTOV

Študij na Univerzi v Novi Gorici skozi oči študentov: »Okolje je prijetno, a možnosti za izboljšave je še ogromno.«

TEKST KATJA ŽELJAN

Katere so prednosti in slabosti študija Univerze v Novi Gorici? Njeni študentje, s katerimi so se pogovarjali, med prednostmi študija na manjši univerzi izpostavljajo individualni pristop do študentov, dostopnost profesorjev in praktično usmerjenost študija, nekateri so pohvalili tudi prijetnost okolja. So pa hkrati kritični do pomanjkanja študentskih stanovanj oziroma namestitvenih kapacitet, slabih povezav v javnem prometu, pomanjkanja družabnih dogodkov in tega, da v bližini fakultet v Vipavi in Ajdovščini ne morejo koristiti bonov za študentsko prehrano. Veliko teh težav bi zagotovo odpravil sodoben študentski kampus, ki si ga na novogoriški univerzi želijo že vrsto let, a bo pot do njega očitno precej dolga, saj v tem trenutku še nima jasnih obrisov.

Dosedanja predsednica študentskega sveta Univerze v Novi Gorici in sveža diplomantka **Katja Belec** pravi, da bi, če bi se še enkrat odločala za študij, brez dvoma ponovila svojo izbiro. »Študij na Univerzi v Novi Gorici je zelo kakovosten, predavatelji, med katerimi je kar precej tujcev, pa odlični. Tako pridobiš dodatno znanje angleškega jezika in brez težav slediš strokovni literaturi v tem jeziku. Tudi oprema v laboratorijih je super. S profesorji in predavatelji sem bila zelo zadovoljna, saj so zelo odprti in pripravljeni pomagati, ko pride do takšnih in drugačnih težav, tudi osebnih. Pozna se, da je univerza majhna, zato se ti profesorji in osebje lahko resnično posvetijo in zanje nisi le številka,« pravi sogovornica. »Lahko bi rekla, da je Univerza v Novi Gorici naravnost idealna, za študiranje, saj kaj drugega težko počneš. Socialno življenje študentov je namreč okrnjeno, saj smo razdrobljeni po različnih lokacijah, pa tudi prostorov za skupno druženje in spoznavanje ni. V primerjavi z Ljubljano je tudi tukajšnje družabno življenje zelo pusto,« dodaja. Med slabostmi študija v Vipavski dolini izpostavlja še slabe povezave v javnem potniškem prometu, pomanjkanje študentskih sob, plačljivost magistrskega študija in pa dejstvo, da študentje ne morejo koristiti bonov za prehrano. »V Ajdovščini in Vipavi ni niti enega gostinskega obrata, kjer bi te bone lahko izkoristili. V Novi Gorici sicer najdeš štiri ponudnike študentske prehrane, a vsaj za enega si upam trditi, da ne ponuja ravno zdrave prehrane. Pa tudi sicer bi bilo kar zamudno, če bi se iz Ajdovščine ali Vipave odpravil na kosilo v Novo Gorico,« opozarja. Pa te pomanjkljivosti študentje odvrta od študija na novogoriški univerzi? »Mislim, da so tisti, ki jih določen študijski program prepriča, vseeno pripravljeni te stvari vzeti v zakup,« meni Katja Belec.

BREZ LASTNEGA PREVOZNEGA SREDSTVA SKORAJ NE GRE

Nina Žvab Pernat, študentka tretjega letnika Fakultete za znanosti o okolju, ki je doma v obalnem delu Slovenije, pravi, da ji je Vipava že takoj na začetku študija pustila vtis mirnega okolja, narave ter preprostih in prijaznih, a nadvse delovnih ljudi. »Dobro je bilo priti v okolje, kjer sem se lahko spočila od mestnega vrveža in pestrih poletij. Iz tega vidika je Vipava za študij odlična lokacija.« Kot študentka seveda pogaša koriščenje bonov za prehrano, saj jih v neposredni bližini fakultete (brez prevoza) praktično nemogoče uporabiti. Sogovornica

izpostavlja tudi stanovanjsko stisko študentov. »Sama sem sicer imela srečo, da sem bila sprejeta v študentski dom, ki ga za približno 15 študentov nudi fakulteta, mnogi pa so morali voziti od drugod, denimo iz Nove Gorice ali celo Ljubljane. To vzame ogromno časa, ki bi lahko bil namenjen študijskim oziroma obštudijskim dejavnostim. In če smo že prevozih: če nisi iz bližnje okolice, na primer iz Nove Gorice, Ajdovščine ali Vipave, moraš imeti lastno prevozno sredstvo. V prvem letniku študija sem se hotela domov voziti z avtobusom, a so bile povezave slabo urejene. Direktne linije med Vipavo in Piranom namreč ni, zato je potreben prestop na Razdrtem, kjer pa se na avtobus čaka precej časa. Urniki odhodov so redki oziroma prilagojeni predvsem srednješolcem. Iz Vipave v Koper ob petkih zadnji avtobus oddide ob 15.30, študentje pa smo imeli ob tej uri pogosto še vaje ali predavanja,« poudarja **Nina Žvab Pernat**. Po njenem mnenju študentom manjkajo tudi družabni dogodki (igre, koncerti, športna tekmovanja, organizirani izleti, brucovanje) in prostor za druženje, kjer bi se lahko spoznavali. »Tako bi bil v študentskih domovih in parkih mir, kar bi ustrezalo tudi ostalim občanom in ne bi ustvarjalo nastrojenosti med študenti in prebivalci Vipave,« je prepričana. Poleg vsega naštetega je kot veliko drugih študentov pogašala tudi študentski fitness. »Res je da, ga ima Škofijska gimnazija v Vipavi, a je ta žal premajhen za vse. Bi pa pohvalila športni kompleks, ki so ga ustvarili ob stadionu, kar omogoča druženje in ukvarjanje s športom v toplejših delih leta.«

Magdalena Mihajlovska, študentka Fakultete za vinogradništvo in vinarstvo, ki prihaja iz Makedonije, meni, da je Univerza v Novi Gorici verjetno univerza z nekaterimi najboljšimi profesorji in programi, ki resnično spodbujajo študente k učenju in želji, da bi bili boljši in dosegli še več. Kot priznava, da ji je bilo kot najbrž vsem, ki začnejo študirati v novem jeziku, sprva težko. »Toda profesorji so se na srečo prilagodili velikemu številu tujih študentov. Meni osebno je najbolj všeč to, da je fakulteta bolj praktično usmerjena. Če se samo učiš iz knjig, verjetno ne boš razumel tako dobro, kot če neko stvar res narediš, ali jo večkrat izvedeš,« pravi. Kot pomembno lastnost univerze izpostavlja tudi njeno majhnost. »Ampak to je za nas, študente, prednost. Individualen pristop in dostopnost profesorja ob (skoraj) vsakem času sta stvari, ki dejansko vplivata na način, kako študenti sodelujemo pri nekem predmetu. Posledično je seveda večja tudi naša motivacija, da se gradiva naučimo. Treba je izpostaviti, da je Slovenija država, ki študentom nudi skoraj vse: bone za prehrano, popuste in visoko kakovost izobraževanja,« ugotavlja.

REKTORJEVA ŽELJA: RAZVOJ IN RAZISKAVE V AJDOVŠČINI, IZOBRAŽEVANJE V NOVI GORICI

Da bi veliko težav, na katere opozarjajo študentje, odpravil prav študentski kampus, najbrž ni treba posebej izpostavljati. Že nekdanji rektor novogoriške univerze **dr. Danilo Zavrtnik** je v enem od intervjujev priznal, da je univerzitetni kampus njegova bolečina. »V 25 letih je bilo veliko priložnosti, da bi se kampus začel graditi, vse te priložnosti so splavale po vodi,« je dejal. Zdajšnji rektor univerze **dr. Boštjan Golob** pravi, da se glede zemljišč za ureditev kampusa

pogovarjajo tako z občinama Vipava in Ajdovščina kot tudi mestno občino Nova Gorica. »Nas zanima prostor, ki bo v taki fazi, da bomo lahko tam v prihodnje gradili nekatere infrastrukturne objekte in v njih skoncentrirali naše dejavnosti. V tem smislu se pogovarjamo z občino Vipava glede ureditve statusa dvorca Lanthieri, z občino Ajdovščina tečejo intenzivni pogovori o nekaterih zemljiščih ob letališču, ki so trenutno še v lasti ministrstva za obrambo, z mestno občino Nova Gorica pa se pogovarjamo o zemljiščih v okolici železniške postaje in Majskih poljan. Naše strateško razmišljanje gre v smeri, da bi aktivnosti univerze – poleg dvorca Lanthieri v Vipavi, kjer imamo fakulteto za vinogradništvo in vinarstvo – na področju raziskovanja skoncentrirali na območju Ajdovščine, na področju izobraževanja pa v Novi Gorici. V Ajdovščini bi tako lahko prišlo tudi do sodelovanja s podjetjem Pipistrel in drugimi slovenskimi inštitucijami, ki nimajo možnosti širitve v Ljubljani in se zanimajo za podobna področja raziskovanja, kot jih imamo mi na univerzi«.

Na naše vprašanje, ali se v dogovorih z občinami že nakazuje možnost, kje bi lahko začeli najprej graditi, rektor Golob ne zna odgovoriti. »Tu gre namreč za dogovore občin z nekaterimi drugimi ustanovami. Ko bo to dorečeno, bomo lahko povedali pa več, trenutno pa ni v naših rokah, da bi lahko karkoli prejudicirali«. Obenem priznava, da bi sodoben kampus, ki bi študentom omogočil študentsko življenje in aktivnosti, pritegnil nekajkrat večje število študentov, kot jih ima Univerza v Novi Gorici zdaj, ko se soočajo s težavami njihove namestitve. »Trenutno so naši študentje razporejeni po študentskem domu v Novi Gorici, dijaških domovih v Novi Gorici, Ajdovščini, Vipavi in Postojni ter v zasebnih namestitvah. Namestitve imajo vsi, so pa kapacitete v dijaških domovih rezervirane za morebitne migrante oziroma begunce iz Ukrajine. Trenutno tako ni jasno, ali bomo v naslednjem akademskem letu lahko zagotovili namestitve za naše študente, ki zdaj tam bivajo,« poudarja rektor in dodaja, da bodo težave reševali sproti. Na to temo se je že pogovarjal z županoma Nove Gorice in Gorice. »V Gorici namreč stavbe prenavljajo prav z namenom ureditve hotelov za mlade in študentskih domov. Tam je nekaj možnosti, da si zagotovimo del prenočišč, se pa v tem primeru takoj pojavijo druge težave. Študentje, ki ne prihajajo iz držav EU, tam zaradi dovoljenja za bivanje ne morejo prebivati. Pri slovenskih študentih pa je problem ta, da če imajo štipendijo in če želijo ohraniti dodatek za bivanje, ne smejo prebivati izven Slovenije. Župan Gorice je obljubil, da bo te težave na italijanski strani poskusil odpraviti v pogovorih z italijansko vlado. Mogoče se bo tudi na tem področju dalo kaj narediti«.

ŽUPAN BEOČANIN: »PREURANJENO JE GOVORITI O PODROBNOSTIH«

Katere od ponudb občin za ureditev kampusa novogoriške univerze so najbližje uresničitvi, smo preverili tudi na občinah Ajdovščina in Vipava. Ajdovski župan **Tadej Beočanin** je v svojih napovedih previden: »Na lokaciji v bližini ajdovskega letališča je moč predvideti več različnih vsebin, zlasti za izobraževalne in razvojne institucije. Zaenkrat je še preuranjeno govoriti o podrobnostih, ker gre za dolgoročno naravnan projekt. Potrdim lahko, da je Univerza v Novi Gorici izrazila interes, da nekatere izmed svojih programov umesti na to lokacijo,« pravi. Da načrti za ureditev kampusa niti v Vipavi še niso pokopani, pa zatrjuje vipavski župan **Goran Kodelja**. Kot nam je povedal, so se z novim vodstvom Univerze v Novi Gorici že pogovarjali o problematiki študentskega kampusa oziroma možnih

rešitvah za ureditev kampusa. »Še vedno je aktualna lokacija za Škofijsko gimnazijo. V okviru projekta Visfrim smo prišli do idejnih zasnov za rešitev problema poplavne ogroženosti zemljišča za Škofijsko gimnazijo. Načrtujemo, da bi s projektiranjem protipoplavnih ukrepov začeli v naslednjem letu,« zatrjuje Kodelja in hkrati priznava, da bodo za izvedbo protipoplavnih ukrepov potrebovali sodelovanje države. »Izvedbo projekta bomo prijavi na prvi možni razpis iz državnih oziroma EU skladov. Takoj po izvedbi protipoplavnih ukrepov bo zemljišče pripravljeno za začetek gradnje«.

SNGNG

VPIS ABONMAJEV

OD 13. JUNIJA DO 9. JULIJA IN
OD 29. AVGUSTA DO 17. SEPTEMBRA

Blagajna SNG Nova Gorica
vsak delavnik 10.00-12.00 in 15.00-18.00,
sobota 10.00-13.00 ter uro pred začetkom predstav
/ T 05 335 22 5 7 / E blagajna@sng-ng.si /

www.sng-ng.si

Izberi svoj program na Univerzi v Novi Gorici.

<https://www.ung.si> SLOVENISTIKA

DIGITALNE UMETNOSTI IN PRAKSE

FIZIKA IN ASTROFIZIKA

VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

OKOLJE

KULTURNA ZGODOVINA

GOSPODARSKI INŽENIRING

ŠTUDENTSKO ŽIVLJENJE MED AJDOVŠČINO IN LJUBLJANO

TEKST TADEJ KOBAL

Po uspešno opravljeni gimnaziji v Ajdovščini sem se odločil svojo izobraževalno pot nadaljevati na programu Politologija na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Zelo hitro, še pred začetkom oktobra, sem dobil mesto v študentskem domu, ki je le čez cesto od fakultete. Dejaven sem v več mladinskih in nevladnih organizacijah, tako

Čeprav je bilo večkrat težko po osem ali več ur dnevno sedeti za računalnikom ob videokonferencah, pa mi je bilo odlično, da sem se izognil potovanju do Ljubljane in nazaj, da sem lahko šel vsak dan na daljši ali krajši pohod po dolini in okoliških hribih. Vezi s kolegi in prijatelji iz Ljubljane smo vzrževali in vzpostavljali na daljavo.

© foto: arhiv Tadej Kobal

doma v Vipavi oziroma Ajdovščini kot tudi v Ljubljani, zaradi česar moram že ves čas študentskega življenja med Vipavo in Ljubljano potovati vsaj dvakrat, če ne trikrat tedensko. Daleč najpogosteje potujem z avtobusom, saj so linije sorazmerno dobre - ob delavnikih skoraj vsako uro, večkrat dnevno so na voljo tudi tako imenovane hitre linije, ki po poti nimajo nobenih postankov. Slednjih se še posebej poslužujem v zadnjem času, tako da pot z avtobusom iz Ljubljane do Vipave oziroma obratno vzame eno uro, kar je primerljivo z vožnjo z avtomobilom.

Marca 2020 je izbruhnila epidemija koronavirusa in takrat smo začeli vse dejavnosti, povezane s študijem in tudi drugače, skoraj v celoti izvajati na daljavo. To je pomenilo, da mi ni bilo treba biti v Ljubljani, na kar sem osebno ves čas trajanja epidemije gledal pozitivno. Mnogi študentje so imeli težave s koncentracijo na predavanju. Sam teh težav nisem imel in lahko rečem, da sem od predavanj odnesel več, kot če bi jih poslušal v živo na fakulteti.

Tudi v Ljubljani je, seveda, na voljo veliko možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Še posebej mi je všeč Rožnik, na katerem se lahko sprehodiš v naravi le par streljajev stran od mestnega vrveža. Na voljo je zagotovo največja izbira trgovin in storitev za prosti čas v celi Sloveniji. Če želiš, lahko greš vsako popoldne v kino, na kopanje, bovling, fitnes in tako dalje. Po mestu je dobro urejen javni potniški promet z mestnimi avtobusi, kar je ob pomanjkanju parkirišč zelo pomembno. Kot študent imam pravico do subvencionirane prehrane, ki jo v Ljubljani lahko enostavno koristim, ker je število ponudnikov veliko. V Vipavi in Ajdovščini trenutno nimamo niti enega. Najbližji je v Postojni ali Novi Gorici, kar je ob vedno večjem številu študentov v naših koncih žalostno. Nujno je potrebno, da se to ob naslednjem razpisu uredi.

Ljubljana je poleg vsega naštetega tudi poslovno središče Slovenije, tako da kariernih priložnosti tam na manjka. Čeprav sodelujem z več organizacijami v Ljubljani in tako precej časa delam tam, grem ob vsaki priliki najraje domov in delam od doma. Ko sem doma, namreč niti malo ne pogrešam hrupa in gneče,

ki je v Ljubljani skoraj da ne glede na to, kje si.

Rezultat je torej ena proti nič za Ajdovščino. 📍

IZZIVI WAJDUSKE ŠTUDENTKE NA OBALI

TEKST LARA CURK

Začelo se je z željo po osamosvojitvi in študiju ob morju. Pot me je 1. oktobra 2020 zanesla v Koper, na Fakulteto za humanistične študije, kjer študiram slovenistiko. Vendar glej ga zlomka naletela sem na prvo težavo, kako priti do Kopra, saj so avtobusne povezave zelo slabe. Preostal mi je le avto, vendar so tu stroški visoki. Tako sem se pripeljala začetek oktobra na sprejem novih študentov, ki je potekal v predavalnicah fakultete. Predavalnice me vsakič znova osupnejo s čudovitim pogledom na morje in ozke koprške uličice. Že takoj sem začutila morskimi zraku in toplino mesta, vedela sem, da je bila odločitev o študiju na Obali prava. Pričelo se je študentsko življenje ob morju, ki pa se je kmalu zaradi novega koronavirusa končalo, saj smo morali konec oktobra domov.

Tako smo študenti preživeli karanteno doma pred ekrani. Pa je šla vsa misel in želja po osamosvojitvi. V tistem trenutku se je študentsko življenje za nas okrnilo, saj smo bili prikrajšani predavanj v živo, stika z novimi sošolci, zabav in samega življenja na Obali. Lahko rečem, da so si profesorji prizadevali in se trudili po svojih najboljših močeh, da smo prebrodili skupaj to neugodno situacijo in nov način študija. Z novim študijskim letom pa se je stanje izboljšalo in smo lahko prišli nazaj na Obalo. Fakulteta je seveda vseskozi stremela k čimprejšnji vrnitvi in tudi vse od začetka študijskega leta 2021/2022 vztrajala pri izvedbi v živo, kar je bilo pohvalno.

Vrnili smo se nazaj v študentsko življenje kot ga poznamo. Pričeli so se ogledi stanovanja, ki so potekali vse od julija. Na Obali je namreč kapaciteta študentskih domov manjša kot je število aktivnih študentov. Zato si mora veliko študentov priskrbeti stanovanje. Obstaja kar nekaj stanovanjskih zgradb, ki so kot zasebni študentski domovi. Veliko jih je v samem središču, kar pomeni, da smo lahko v minuti ali dveh na faksu in lahko malo več tudi pospimo. Seveda pa so se kot povsod drugod tudi tu dvignile cene. Stanovanjska problematika je kot povsod drugod tudi tukaj na udaru.

Seveda pa v Kopru aktivnosti, ki zapolnjujejo naš prosti čas ne manjka. Namreč imamo študentsko organizacijo ŠOUP, ki skrbi za zabave, izvaja programe interesnih dejavnosti za študente s področja kulture, izobraževanja in športa. Koprski študenti imamo možnost brezplačne rekreacije v okviru Univerze na Primorskem. Naj vam povem, da se za vsakega kaj najde, vse od košarke, nogometa, odbojke, badmintona, plavanja v bazenu na Bonifiki, joge, pilatesa, plezalne delavnice, dvigovanja uteži, pohodi na Tinjan, Pomjan v spomladanskem obdobju, in seveda kar študentje čakajo celo zimo – odbojka

© foto: Lara Curk

na mivki, ki se prične v maju, ko je sonce že v polnem zagonu. Skratka ponudba je velika in pestra. Tako lahko poleg predavanj in učenja skrbimo tudi za svojo telesno aktivnost. Velika pridobitev za Koper pa je tudi nova, urejena pot, ki vodi vse do Izole in je namenjena za pešce ter kolesarje. Še posebej v toplih mesecih je idealna rekreacija sprehod ob Obali ali pa kolesarjenje in rolanje vse do Izole. Z rekreativnega področja ponuja veliko možnosti, ki jih kot študenti lahko izkoristimo in poskrbimo zase.

Da ne pozabim omeniti, poskrbljeno je seveda tudi za zabavo in sprostitev ter druženje in priložnosti za nova spoznanstva. ŠOUP organizira vsak četrtek Družabni večer, kjer se ob

igranju družabnih in namiznih iger (vse od monopolyja, pokerja, kart...) spoznavamo in pletemo nova prijateljstva. Prirejajo pa tudi zabave, ki so namenjene študentom, na Obali so namreč torki rezervirani za študentske žure. Prireja se vse od Karaoke večerov do raznih drugih tematskih zabav, ki popestrijo naše študijske dneve.

Sedaj pa kar vsi študentje čakamo, in sicer otvoritev kopalne sezone v spomladanskih mesecih. Tisti pogumni so jo otvorili že aprila, v maju mesecu pa se je res začela na polno. Temperatura ozračja kot tudi morja se je krepko dvignila in prav kliče po osvežitvi. Seveda pa velja omeniti tudi novo plažo v Žusterni, ki je še razširila možnosti izbire v Kopru in zelenih površin. Tako so odmori med predavanji in prosti popoldnevi namenjeni sončenju na plaži. Študentje pri tem ne pozabimo na študij in si tako prinesemo študijsko gradivo z dobro mislijo na učenje. Koliko učenja se uresniči na plaži prepustim vaši domišljiji. Misel je tista, ki šteje.

Obenem bi pa rada izpostavila težavo, s katero se soočamo ajdovski študenti, ki študiramo na Obali. In sicer je to prevoz iz Ajdovščine do Kopra. Ker nimamo vlaka, je seveda naslednja opcija avtobus, vendar so avtobusne linije do Kopra zelo slabe, saj jih skoraj ni. Tako smo bili primorani iskati svoje načine, kako priti na Obalo. Veliko študentov je tako poseglo po lastnih avtih, kar pa je sploh v zdajšnjih časih velik strošek. Zato se je razširila ponudba na Prevozi.org, vendar je kljub vsemu bolj optimalna in ekološka rešitev avtobus, če bi le ta imel kakšno linijo več do Kopra, saj je študentov iz Ajdovščine, ki tedensko migrirajo na Obalo kar veliko.

Skratka kot ajdovska študentka na Obali vam lahko povem, da ima veliko prednosti in ponuja tudi veliko kariernih možnosti za nadaljnjo zaposlitev.

Da pa zaključim v stilu, verjetno nekaterim že poznan rek, lahko rečem samo to »Obala je zakon.« 📍

© foto: arhiv Copigraf

NAŠ CILJ JE, DA RASTEMO SKUPAJ

TEKST COPIGRAF FAGANELJ

Največja zmotna je v tem, da ljudje mislimo, da pomeni podjetniška rast zgolj povečanje dobička. V resnici ni tako. Je mnogo več kot to. Podjetje lahko raste s povečanjem prodaje, z inovacijami, povečanjem obsega proizvodnje, povečanjem zmogljivosti in produktivnosti. Podjetje lahko raste tudi s povečanjem števila zaposlenih, novimi izdelki, novimi storitvami, novimi trgi ali prodajnimi kanali.

Toda največje zadovoljstvo je, da rastemo skupaj s strankami. V našem primeru to namreč pomeni, da se naših storitev - tiska vizualnih komunikacij, - stranke poslužujejo vedno znova, vedno več, ker tudi same rastejo. To je tista rast, za katero si je potrebno prizadevati!

Okoliščine zadnjih dveh let so nas privedle do tesnejšega sodelovanja na lokalnem območju. Vse izdelke iz naše ponudbe bodisi vizitke, letake, zloženke, dopisne liste, vabila, čestitke, kuverte, broširane kataloge, knjige, koledarje, cenike, kupone, nalepke, plakate, embalažo in artikle za marketinško promocijo smo prilagodili potrebam naših strank iz lokalnega okolja. Praviloma ne omejujemo formatov ali količin minimalnega naročila. Izpopolnili smo se tudi v večini poslušanja strank. Poskušamo upoštevati vse želje v okviru tehničnih možnosti izdelave, uporabnosti in optimizacije stroškov. Naš največji doprinos je široka ponudba na področju tiska in promocije. Poleg maloformatnih tiskovin, tiskamo tudi zastave, platna, cerade, reklamne table, napise ali fototapete in druge izdelke, ki popestrijo ambient - produkte iz lesa ali stekla. Kot piko na i, nudimo še tisk in vezenje na tekstil: majice, kape, bombažne torbe, nahrbtnike, ... Vse to si lahko personalizirate po svojih željah in potrebah ali popestrite posebna praznovanja in dogodke. Potrudili se bomo po najboljših močeh - ker rastemo, če rastejo naše stranke. To nam je v največje veselje.

EMBALAŽA PO MERI

svoje izdelke ovijte, zaščitite & izpostavite.

Copigraf
FAGANELJ

25 let
godalnega orkestra
Glasbene šole Vinka Vodopivca

Vipavska dolina

Vipavska dolina

Vipavska dolina

Odprtje prenovljene
ajdovske tržnice.

AJDOVSKA
TRŽNICA

© foto: Jani Čermelj

PRENOVLJENA AJDOVSKA TRŽNICA POŽIVLJA MESTNO SREDIŠČE

Nova podoba, razširjena ponudba in razgibano dogajanje.

TEKST TINA VELIKONJA

V središče Ajdovščine, kjer se po temeljiti prenovi znova prebujata nekdanji živahen utrip, odslej vabi tudi prenovljena Ajdovska tržnica. Na znanem kraju, na stičišču ulic med dvema rimskima stolpoma, mestna tržnica začne svoje novo življenjsko poglavje. Občina Ajdovščina je ob dolgo pričakovani prenovi notranjih prostorov tržnice poskrbela tudi za oživitev ponudbe lokalnih pridelkov in izdelkov, v razvojne aktivnosti pa je povabila tudi bodoče uporabnike vseh starosti in lokalne ustvarjalce. Rezultat tega širokega sodelovanja je izvirna, sodobna in zelo privlačna podoba našega novega prostora srečevanj ob stojnicah mestne tržnice.

VEČ LOKALNIH DOBROT IN BOLJ PRIJAZNI PROSTORI

S projektom prenove mestne tržnice je Občina Ajdovščina želela razširiti ponudbo pridelkov in izdelkov iz Vipavske doline, hkrati pa ponudnikom in kupcem zagotoviti bolj prijazne pogoje za prodajo in nakup lokalnih dobrot. Tudi v najbolj vročih in najbolj mrzlih dneh, pa tudi takrat, ko najbolj piha. Ajdovska tržnica je tako dobila nove prostore pod streho, šest sodobno opremljenih pultov s hladilniki in policami ter sanitarije. "Da bomo poletni varni pred vročino in da nas pozimi ne bo več zeblo," so v en glas zadovoljno ponavljali prodajalci na dan slovesnega odprtja Ajdovske tržnice. Hladilniki omogočajo tudi prodajo blaga, ki potrebuje hlajenje. Zunanje stojnice seveda ostajajo, Občina Ajdovščina pa že razmišlja tudi o prenovi zunanjih površin tržnice.

Posebno pozornost so v okviru projekta prenove namenili razširitvi ponudbe lokalnih dobrot in izdelkov. Že danes svoje domače pridelke in izdelke redno ponujajo 18 domačih ponudnikov, v prihodnje jih bo gotovo še več. Poleg sezonskega sadja in zelenjave lahko na mestni tržnici dobimo tudi mleko in mlečne izdelke, suhe mesnine, moko in žita, domače pijače ter zeliščne, medene, pekavske in druge prehranske izdelke. Na stojnicah so svoj prostor našli tudi sonaravni izdelki za nego telesa in drugi izdelki lokalne izdelave. Ajdovska tržnica po prenovi posluje z novim urnikom. Odprta je ob torkih popoldne ter ob četrtek in sobotah dopoldne, uporabnikom spletišča Tržnica na borjaču pa služi tudi kot prevzemno mesto dobrot kupljenih preko spleta.

PROMOCIJA V SODELOVANJU S PROGRAMOM MLADOST NA BURJI

Na povabilo Občine Ajdovščina se je v aktivnosti za razvoj in promocijo prenovljene Ajdovske tržnice vključil tudi program Mladost na burji, v katerega je bilo v zadnjem šolskem letu vključenih 1450 otrok in mladih. Učenci vseh ajdovskih osnovnih šol, od Črnič do Budanj in tudi na Colu, so se zelo aktivno in kreativno vključili v priprave na odprtje Ajdovske tržnice. S preprostimi grafikami sadja in zelenjave so potiskali več kot 1200 bombažnih nakupovalnih vrečk. Nekaj so jih obdržali zase in jih že veselo uporabljajo, nekaj so jih podarili branjevkam in branjevcem Ajdovske tržnice, da jih bodo

delili svojim kupcem. Otroci in mladi so skozi prijetno ustvarjalno aktivnost spoznavali pomen lokalno pridelane hrane, javnost pa je z njimi delila navdušenje nad unikatnimi torbicami, ki so seveda trajnostne.

PRIVLAČNA GRAFIČNA PODOBA JE DELO DOMAČIH USTVARJALCEV

Nalogo oblikovanja nove grafične podobe Ajdovske tržnice sta odlično opravili mladi ustvarjalci iz ajdovske agencije DISISDIS. "Ob razmišljanju o tem, kaj je tržnica, sva kot osnovni občutek dojemali toplino, saj je tržnica prostor, kjer se lahko izrazijo pristnost človeškega stika, pogovor in domačnost," sta poudarili avtorici grafične podobe. Ob zavedanju, da je tržnica način življenja, ki ga je potrebno negovati in začeti privzgajati že najmlajšim, sta grafično podobo primarno zasnovali na temeljih domišljije najmlajših članov naše družbe. Ilustracije sadja, zelenjave in lokalnih produktov so postale rdeča nit celostne podobe. Kot protiutež otroški barvitosti in norčavosti sta ostale elemente podobe oblikovali v temnejših, resnejših tonih in z izborom enostavne, lahko berljive pisave. Nastala je moderna grafična podoba tržnice, ki je hkrati igriva. Izkušnje in zadovoljstvo otrok, da so lahko sodelovali pri nastajanju nove grafične podobe, so neprecenljivi. Široko medgeneracijsko sodelovanje pri razvoju nečesa novega, ki prinaša koristi vsem, je odličen zgled tudi za prihodnje projekte.

ŽIVAHEN UTRIP TRŽNICE ZA NOVE NAKUPOVALNE NAVADE

Po prenovi mestne tržnice Občina Ajdovščina bdi tudi nad programom dogajanja. Namesto dosedanje kmečke tržnice nas odslej vsak mesec vabi Druga sobota na Ajdovski tržnici, ko bodo poleg razširjene ponudbe na stojnicah obiskovalcem na voljo tudi ustvarjalne delavnice in tematski dnevi, posvečeni sezonskim dobrotam. Živahno dogajanje se bo v prihodnje lahko navezovalo tudi na dogajanje v Rustjevi hiši kruha, ki jo že obnavljajo in kjer bo zaživel nov doživljajski center mlinarstva in pekarstva.

Ajdovska tržnica v mesto prinaša nove priložnosti za spremembo naših nakupovalnih navad. Vsi vemo, da lahko na tržnici sredi rodovitne Vipavske doline dobimo sezonske, sveže, okusne in najbolj zdrave pridelke in izdelke. Ko kupujemo lokalno, ohranjamo tradicionalne navade, jemo zdravo in podpiramo domače pridelovalce. Z osveženim programom Ajdovske tržnice pa je mesto dobilo tudi prostor, kjer se lahko družimo, učimo in vzgajamo otroke v odgovorne porabnike lokalnih dobrot. 📍

Občina Ajdovščina je prenovu tržnice izvajala v okviru projekta Prenova mestne tržnice Ajdovščina, ki ga je sofinanciral Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Program razvoja podeželja 2014–2020 Republike Slovenije, ukrep LEADER, podukrep 19.2. Pri izvajanju projekta sta sodelovala tudi Krajevna skupnost Ajdovščina ter Turistično in kulturno društvo Špajza. Koordinacijo Ajdovske tržnice je prevzela Občina Ajdovščina, za urejenost prostora in opreme pa bo kot doslej skrbela Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS Vipavska dolina
LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

© foto: Jan Čermelj

© foto: Jan Čermelj

© foto: Jan Čermelj

© foto: Jan Čermelj

© foto: Jan Čermelj

MI LOČUJEMO, KAJ PA VI?

TEKST KOMUNALNO STANOVANJSKA DRUŽBA D.O.O. AJDOVŠČINA

V Komunalno stanovanjski družbi se zavedamo velikega pomena izobraževanja otrok v odgovornem vedenju do okolja, zato se z veseljem odzovemo na povabilo za izvedbo delavnice o ločevanju odpadkov, tako v vrtcih kot v šolah.

Delavnico izvedemo na način projekcijske predstavitve v razredu, ogledom posameznih vrst odpadkov, ki jih prinesemo na delavnico, lahko pa jih prinesejo tudi otroci in skupaj nato presodimo kam določen odpadki sodi oziroma kako pravilno ravnamo z njim. V pogovoru otroci povejo marsikaj zanimivega o njihovih izkušnjah, opažanjih v okolju ali doma in presenečajo z obiljem svojega znanja. Če možnosti dopuščajo, se delavnica nadaljuje zunaj pred šolo z ogledom vozila za odvoz odpadkov, ki se ga otroci najbolj razveselijo. Naši komunalci jim podrobno predstavijo delovanje vozila, najbolj zanimivo pa se je povzpeli v vozilo in si na kameri ogledati dogajanje za vozilom, kjer se praznijo zabojniki. Predstavimo jim tudi zabojnike za ločeno zbiranje, otroci pa ponovijo pridobljeno znanje o tem, kateri odpadki sodijo v posamezen zabojnik. Zabavno je tudi, če izpeljemo tekmovanje v pravilnem ločevanju, tako poleg učenja poskrbimo tudi za veselo razgibanje.

Poudarek v izobraževanju je na zmanjševanju in preprečevanju nastajanja odpadkov ter pravilnem ločevanju odpadkov na izvoru nastajanja - v svojih domovih. Z ločevanjem odpadkov prispevamo k manjši obremenjenosti okolja in zmanjšujemo izkoriščanje naravnih virov. Če odpadkov ne ločujemo in jih odložimo v zelen zabojnik z napisom ostanek odpadkov, s tem obremenimo zabojnik z odpadki, ki vanj ne sodijo. Delo sortiranja morajo tako opraviti drugi, kar posledično pomeni, da je nadaljnje ravnanje z odpadki iz tega zabojnika najdražje.

Na delavnici se veliko pogovarjamo o plastični, kovinski in sestavljeni embalaži, ki je v naših gospodinjstvih nastaja največ in sodi v zabojnik z rumenim pokrovom. Pred odložitvijo v zabojnik jo je potrebno obvezno izprazniti in stisniti na najmanjši možni volumen. Otrokom podamo osnovni recept pri odločanju, kam sodi katera embalaža: če embalaža ni steklena ali kartonska, potem po vsej verjetnosti sodi v zabojnik z rumenim pokrovom z napisom embalaža. Zelo enostavno, kajne?

Poudarjamo tudi ločeno zbiranje bioloških kuhinjskih odpadkov, ki jih odložimo v rjav zabojnik na ekološkem otoku, seveda brez plastičnih

vrečk ali jih kompostiramo v hišnem kompostniku, če razpolagamo z vrtom.

Otrokom predstavimo tudi pravilno ravnanje z ostalimi odpadki, ki nastajajo v njihovih domovih, a se jih ne zbira v ekološkem otoku. Sami opažajo, da nekateri prebivalci napačno ravna s kosovnimi odpadki. Odložijo jih kar v ekološkem otoku, čeprav imajo možnost naročiti komunalni brezplačen odvoz teh odpadkov 1 x letno, s svojega dvorišča. Z napačnim ravnanjem onesnažijo ekološki otok, s tem pa kvarno vplivajo tudi na videz svojega naselja. Kako malo truda je potrebno, da s kosovnimi odpadki ravnamo pravilno!

Otroci poznajo znake za nevarne snovi, ki jih opažajo na embalaži določenih izdelkov, mi pa jim predstavimo pravilno ravnanje z nevarnimi odpadki. Povabimo jih, da nas obiščejo na vsakoletni zbiralni akciji v njihovem kraju.

Veseli smo tudi obiska šolarjev v našem Centru za ravnanje z odpadki (CERO) pod Dolgo Poljano, ki ga največ občanov pozna pod imenom »Deponija« ali »Smetišče«. Ime se je ohranilo še iz časov obratovanja Odlagališča nenevarnih odpadkov Dolga Poljana. Odlagališče je zaprto od leta 2020, z odlaganjem odpadkov pa smo končali že leta 2013. Na območju CERO sedaj deluje zbirni center ter kompostarna.

Ob obisku zbirnega centra otrokom pokažemo kateri odpadki se zbirajo ločeno ter jim zelo konkretno predstavimo zakaj je to potrebno početi. Ločevanje odpadkov je namreč še vedno predpogoj za reciklažo. Le ločeno zbrani odpadki so dovolj čisti za direktno

predelavo. Večina mešanih odpadkov, čeprav jih kasneje ločijo na posamezne materiale, je primerna le za energetska izrabo oziroma sosežig.

Pokažemo jim zaprto odlagališče, povemo kako se je ravnalo z odpadki včasih in kaj se počne danes. Mešane komunalne odpadke, to so odpadki, ki jih še vedno zberemo največ, smo včasih odlagali na odlagališču v Dolgi Poljani. Danes jih vozimo na obdelavo in odlaganje v RCERO Ljubljana. Ko otroci vidijo odlagališče - cel hrib odloženih odpadkov, so presenečeni in skoraj ne morejo verjeti da včasih odpadkov nismo ločevali temveč kar odlagali.

Peljemo jih tudi na ogled kompostarne, ki je zelo lep primer kroženja snovi. Ločeno zbrani biorazgradljivi odpadki iz kuhinje in vrta se v kompostarni predelajo v kompost. To je gnojilo, ki ga vnašamo v zemljo, da rastline boljše rastejo. Rastline so hrana ljudem ali živalim in krog je sklenjen. Večino nastalega komposta uporabimo za vzdrževanje rekultivacijske plasti zaprtega odlagališča, nekaj pa ga vsako leto, nekje začetek marca, oddamo občanom.

Ogled CERO Ajdovščina zaključimo v Kotičku ponovne uporabe, kjer hranimo še uporabne predmete, ki so na voljo občanom. Še boljše od ločevanja in recikliranja je namreč, da odpadek sploh ne nastane.

Odrasli, poskrbimo, da bomo z zgledom in odgovornim vedenjem do okolja, prenašali na naše najmlajše prave vzorce vedenja. 📍

© foto: Jure Makovec

SKOK V JESEN Z NOVIMI PROJEKTI

TEKST REGIJSKA RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA

Na jesen, na čas, ko se narava in kmetijska polja že počasi pripravljajo na zimsko umiritev, začenjamo na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina z izvajanjem treh novih projektov. Priložnosti v kmetijstvu, ki jih nudi Vipavska dolina, smo uspešno vključili v dva nova projekta, ki naslavljata EU strategijo »Od vil do vilic« in spodbujata ekološko kmetovanje. Krepitev lokalne oskrbe s hrano in kratkih dobavnih verig ter ozaveščanje o sonaravni pridelavi so danes postali nuja. Ker postaja potreba tudi po digitalizaciji storitev in procesov smo se z veseljem priključili sodelovanju v projektu, ki bo s pomočjo digitalne preobrazbe poenostavil kritične procese v izbranih podjetjih.

V projektu sodelovanja lokalnih akcijskih skupin (LAS) »EKO Okusi Slovenije« sodeluje Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina v vlogi vodilnega partnerja LAS Vipavska dolina skupaj z LAS Posavje, LAS Gorenjska košarica, LAS Goričko 2020 in LAS Južna Istra. V partnerstvu dvajsetih partnerjev je rdeča nit projekta vključevanje ekoloških lokalnih surovin v vrhunsko kulinariko. Izvedenih bo več kulinaričnih dogodkov, delavnic na ekoloških kmetijah ter srečanj med ekološkimi kmetovalci in gostinci. Na območju LAS Vipavska dolina se poleg razvojne agencije v projekt vključujeta tudi ekološki kmetovalec Kristijan Vidmar s Sinjega Vrha in podjetje OKUSI d.o.o. z Zemono.

Drugi projekt sodelovanja lokalnih akcijskih skupin »PREHOD NA SONARAVNO OSKRBO S HRANO« daje glavni poudarek sonaravno pridelani hrani. 17-člansko partnerstvo v sestavi treh slovenskih sosednjih lokalnih akcijskih skupin; LAS Vipavska dolina, LAS S CILjem in LAS V objemu sonca ter enim tujim partnerjem LAS Zeleni trokut bo skupaj pričelo z izvedbo projekta, ki omogoča celostni pristop k strateškemu načrtovanju razvoja ekološkega in biodinamičnega kmetovanja. Območja treh slovenskih LAS lahko skupaj zagotovijo raznolikost ponudbe ekološke in biodinamične hrane, s čimer se lahko

ponaša le malo območij v Sloveniji – od zgodnjega do poznega sadja in zelenjadnic, žit, oljčnega olja, pestrosti zelišč in divje hrane, kot tudi kakovostnega mleka, mlečnih in mesnih izdelkov ter mesa. Vključeni partnerji zastopajo ekološko kmetovanje, biodinamično kmetovanje, sektor prodaje lokalne hrane, lokalni razvoj, društva, mlade ter šolstvo. Projekt je nastal na pobudo Občine Ajdovščina. Poleg občine in razvojne agencije sestavljajo partnerstvo na ravni LAS Vipavska dolina še ekološki kmetovalec Mitja Ipavec, Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje "AJDA" Goriška in Osnovna šola Danila Lokarja. Za izvedbo obeh projektov sodelovanja lokalnih akcijskih skupin bo na voljo okvirno 200 tisoč EUR nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Projekt SRC-EDIH, ki je bil prijavljen na razpis Digitalnega evropskega programa, pokriva v geografskem smislu tako vzhodno kot tudi zahodno kohezijsko regijo, vodilni partner je Razvojni center Novo Mesto d.o.o.. Raznolikost partnerstva javnega sektorja, izobraževalnih institucij in gospodarstva zasleduje dva cilja. Prvi zajema podporo državnih uprav in lokalni samoupravi (javna gospodarska podjetja, javni zavodi in agencije, nevladne organizacije in zasebna podjetja, ki sodelujejo pri izvajanju javnih nalog) v smislu digitalizacije storitev, ki jih občanom in državljanom nudijo našete organizacije. Drugi cilj pa spodbuja uvajanje in posodabljanja proizvodnih informacijskih sistemov ter digitalizacije poslovnih procesov v podjetjih.

Na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina se veselimo prihajajočih jesenskih dni, ko bomo s skupnimi močmi v okviru treh novih partnerstev pričeli z izvajanjem novih projektov. Vsi projekti pa bodo gotovo imeli tudi pozitiven vpliv, ne samo na lokalni oziroma regionalni ravni, temveč tudi na državni. 📍

INCASTR A

Dan ajdovske industrije in podjetništva

16. – 17. september 2022

Letališče **AJDOVŠČINA**

www.incastra.si

DAN AJDOVSKE INDUSTRIJE IN PODJETNIŠTVA

TEKST LJUDSKA UNIVERZA AJDOVŠČINA

V soboto, **17. septembra 2022**, bo po dveletnem koronskem premoru Letališče Ajdovščina ponovno gostilo **INCASTR O - Dan ajdovske industrije in podjetništva**, ki obiskovalcem vseh generacij omogoča, da od blizu spoznajo ajdovske podjetnike in njihove dejavnosti.

INCASTRINA zgodba se je začela pisati leta 2017, ko je Ljudska univerza Ajdovščina po naročilu Občine Ajdovščina v sodelovanju s partnerji prvič organizirala dogodek, na katerem so se predstavila ajdovska podjetja. Dogodek je bil zelo pozitivno sprejet, kar se je kazalo pri številni obiskanosti dogodka. V letu 2019 se je na prizorišču zvrstilo okrog 3000 ljudi, na osrednjem prizorišču se je na stojnicah predstavilo kar 45 različnih podjetij in društev. Sledilo je leto premora, vendar sta nas uspeh in priljubljenost dogodka motivirala, da nadaljujemo in pokažemo vse tisto, s čimer se lahko ponaša naše okolje. Tako je v lanskem letu prvič potekala v hibridni obliki, s celotedenskim virtualnim dogajanjem in zaključkom v živo na Lavričevem trgu. INCASTR A je postala že tradicionalen dogodek in prav vsi smo že z neestrpnostjo čakali, da bo potekala v takšni obliki, kot smo jo poznali.

Tako bo letos INCASTR A na ajdovskem letališču ponovno na enem mestu združila celo vrsto različnih ajdovskih podjetij, ki pišejo uspešne zgodbe na svojem področju tako doma kot v tujini. Nekatera podjetja bodo odprla svoja vrata širši javnosti in omogočila vodene ogled

proizvodnje, za brezplačen prevoz do podjetij pa bo poskrbljeno iz osrednjega prizorišča.

Pester družabni program bo povezovala ekipa radia Robin, za dodatno popestritev dneva pa bo poskrbel Aeroklub Josip Križaj Ajdovščina, ki bo najpogumnejšim obiskovalcem ponudil nepozabno doživetje v zraku. Na prizorišču ne bodo manjkali niti plesni nastopi, animacije za najmlajše, okusna lokalna hrana in pijača.

Vse to in še veliko več vas čaka v soboto, **17. septembra 2022**, na ajdovskem letališču.

Se vidimo na INCASTR I!

Nam že sledite? Spremljajte nas na Facebook in Instagram strani INCASTRE in na spletni strani www.incastra.si.

VERIŽICA SVETIŠČ POD STARO BABO

TEKST KRISTINA PETROVIĆ

Vipavsko dolino domačini jemljemo kot samoumevno. Vozimo se po uhojenih poteh in o prelestnih lepotah beremo predvsem iz turističnih prospektov. Tudi po »rimski cesti«, kot imenujejo makadamsko pot, ki vodi desno od izvira Hublja, smo domačini zagotovo že velikokrat prehodili kot popotniki z namenom, da razgibamo telo. Kaj pa, če bi k opazovanju dodali še čute?

K temu nas nagovarja geomantija, veda, ki obravnava Zemljo kot živo, zavestno bitje, s katerim lahko komuniciramo in soustvarjamo življenje. In kamni niso več kamni, in ko začutimo kraj, se zavemo, da stojimo v svetišču ali pa v posebnih prostorih, v katerih se rojevajo elementarna bitja, kot jih imenuje Marko Pogačnik.

Dovolimo si to pot prehoditi, ne zgolj z nogami, temveč s čuti in široko odprtimi očmi. Šele takrat lahko zaznamo lepote in vsa svetišča, ki se skrivajo na pobočju pod Staro babo. Vabim vas, da začutite pot, kot jo je zaznal Marko Pogačnik, ko jo je prehodil skupaj s svojimi učenci.

Začnimo z vzponom na Peskarco in se odpravimo levo proti izviru Hublja. Če se na poti proti Hublju odpravite desno v gozd, boste prišli na območje z ogradami. Kraji so zdaj bujno zaraščeni in redki so, ki z uhojenih poti stopijo med te ograde, v katerih so nekoč pasli drobnico. Vendar ima ta kraj starejšo zgodovino in začutimo ga kot »vrtec elementarnih bitij«. V takih krajih se bitja regenerirajo in ponovno rodijo. V notranjosti gore se zabubijo, tu zunaj med ogradami, pa postane kraj njihove brezskrbne igre in čakanja na novo nalogo v naravi. Poskusite začutiti tudi sami to brezskrbnost in si dovolite regenerirati telo in dušo. Samo usedite se, zaprite oči in prisluhnite drevesom.

Skalna gomila

Če sledite poti navzdol proti Hublju, boste na desni strani zagledali velikansko skalno gomilo, obkroženo z megalitnimi skalami. Je blizu poti, vendar morate z očesom spretno švigati med drevesi, da

jo pogled ujame. Približajte se ji in začutili boste kraj, kjer se sfera človeškega prostora prekrži v obliki portala s sfero »modrih vilinskih bitij«, imenovanih tudi »elementarna bitja petega elementa«. Ta bitja so človeku ponudila pomoč pri prehodu skozi težavno obdobje planetarnih preobrazb. Zagotovo prostor, ki nam bo pomagal tudi teh težkih in malo manj prijaznih časih.

Baba in babec

Velikansko skalo, ki je rahlo odmaknjena z rimske ceste pod pobočje Stare babe, poznajo plezalci. Zavzeli so jo kot poligon za plezanje. Vendar je prav tam osrednje svetišče območja pod Staro babo. Prostor je sestavljen iz dveh megalitov, visokih kot hiša. Med njima vodi s suhozidom utrjena slavnostna pot do bližnjega vznožja Stare babe. Baba in Babec sta njena hči in sin. Romboidna oblika Babe stoji na enem vogalu. Poleg nje je manjši megalit kot njen sin.

Ustavite se in občudujte moč narave, da lahko ustvari take kreacije. Oglejte si, kako je megalit »Baba« postavljen in kaj ga drži pokonci.

Krog megalitov

Le nekaj korakov naprej od Babe pridemo do skal, ki tvorijo krog. Tu je prostor, kjer se lahko srečate z dušami prednikom in zanamcev, z njimi poklepetate in se odpravite dalje. Usedite se na kamen, ki vas pokliče in se naužite tišine.

Tako pomirjeni se lahko odpravite proti izviru Hublja, kot zadnji točki tega popotovanja, ki jo v normalnem tempu prehodite v pičlih 20 minutah. Če pa vključite še vse svoje čute in se prepustili zgodbam svetišč, boste potrebovali tudi uro ali pa dve.

Izvir Hublja

Izvir vsi poznamo kot poseben in čudovit kraj, kjer iz mnogih izvirov bruha voda. Zdi se kot neusahljiv vir, čeprav prav v letošnjem sušnem juniju komaj slišimo njegov glas. Vendar pa to ne zmanjšuje njegove vloge v kraju. Postojte trenutek in spregovorite besedo s to mogočno vodo. In v mislih skočite na drugo stran ...

SKOK ČEZ VODO

TEKST MARKO POGAČNIK

Zakaj »skok čez vodo?« Članek sem naslovil tako, ker si mislimo, da o vodi vemo že vse, v resnici pa voda hrani presenečenja in razsežnosti, o katerih vemo bore malo. »Skok čez vodo« pomeni, da moramo »skočiti na drugo stran vode«.

Na vodo gledamo praviloma kot na tekočo snov. Voda nedvomno je tekoča snov. Kakšna pa je videti voda, če jo gledamo z druge strani, ki je človeškim očem nevidna?

Če pogledamo na vodo z nasprotnega brega, bomo ugotovili, da je voda neka oblika zavesti. Seveda ne mislim na človeško zavest, temveč na zavest narave. Pretakanje vode v strugah rek in potokov lahko primerjamo s pretokom svojih misli in občutkov.

Ali ima voda res sposobnosti delovati kot zavest narave?

To sposobnost nedvomno ima. Raziskave nekaterih znanstvenikov, kot je pokojni Japonec Masaru Emoto, so pokazale, da je voda tekoči kristal. O tem se lahko sami prepričate, če podrobneje pogledate vodo, zamrznjeno v obliki snežink. Vsaka od njih je kristal in vsak snežni kristal je različen. Emoto pa je s fotografiranjem vodnih kristalov dokazal, da vsak kristal vode vsebuje sporočilo.

Delal je take poizkuse, da je vodo v stekleničkah ali nagovarjal z ljubeznivimi besedami ali pa jo obkladal s surovimi izrazi. Čeprav je bila voda v stekleničkah ena in ista, so bili njeni kristali v prvem primeru lepo oblikovani, v drugem pa grdo izmaličeni.

Glede na to, da je voda vsepovsod prisotna, ne samo v rekah in potokih, temveč tudi v zraku kot vlaga, v rastlinah kot sok in tudi naša telesa sestojijo do 80 odstotkov iz vode, ve voda vse o nas, bitjih Zemlje. Gledano z vidika Zemlje si zato jo lahko predstavljamo kot Zemljin računalnik.

Iz kristalov vode Zemlja v vsakem trenutku izve v kakšnem stanju so različne pokrajine ali kakšno energijsko pomoč potrebujejo posamezne rastlinske vrste, da ne bi izumrle v tem času, ki ni prijazen do živih bitij.

Ko boste šli mimo Hublja, se zavedite, da se v njem zrcalijo tudi vaše misli in občutki. Voda jih raznaša po svetu. Bodite bolj ljubeči do življenja in v sebi najdete iskro zaupanja v življenje, čeprav je trenutno položaj na Zemlji in morda tudi v vašem osebnem svetu težaven. Voda bo vaše donomerne misli in svetle občutke raznesla po svetu v spodbudo soljudem, bitjem narave in vsemu živemu. 📍

IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL

tende • pergole • bioklimatske pergole • komarniki
plise zavese • panelne zavese • lamelne zavese
steklene stene • alu žaluzije • roloji

Kupon za
10 %
POPUST

+386 40 186 860 ☎
info@sencila-rus.si ✉
www.sencila-rus.si 🌐

KIA - največ avta za Vaš denar.

MAS AVTO d.o.o.

Uradni zastopnik in serviser za vozila Kia.

BestBuy AWARD® - najboljše razmerje med ceno in kakovostjo

IZJEMNO UGODNE CENE SKUTERJEV IN E-KOLES

SKUTERJI SYM

JET 14 50/25 ES

E-KOLESA **S-BIKES**

zložljivo kolo F50e

mestno kolo C70e

SUV kolo C80e PRO

+386 5 333 03 03

masavto.kia.si

Mas Avto d.o.o., Industrijska cesta 4 F, Kromberk, Nova Gorica.

© foto: arnīv Kotryņa Stankute

© foto: arnīv kotryņa Stankute

TOYOTA YARIS CROSS

SLOVENSKI AVTO LETA 2022

OD
99 €
NA
MESEC

DO
10 LET
JAMSTVA
TOYOTA RELAX

AVTO AKTIV

Industrijska cesta 9
Nova Gorica
(05) 330 60 73

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 160.000 km. Izračun je informativne narave in ni zavezujoči za sklenitev posla • izračun velja za Yaris Cross, 1,5 petrol Luna • vrsta financiranja: finančni leasing • predračunska vrednost predmeta financiranja: 16.350 € • lastna udeležba (polog): € 5.235 • znesek financiranja: € 11.115 • število obrokov: 60 – mesečno plačevanje: € 99 • obroki se v času trajanja pogodbe ne spreminjajo • zadnji obrok: € 7.266 • stroški odobritve: € 300 • skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: € 6.240 • letna obrestna mera: 4,5 % p.a. je fiksna • efektivna obrestna mera: 5,32 % na dan 30. 12. 2021. Toyota Easy financiranje vključuje več možnosti po izteku. Pridržujemo si pravico do spremembe cen in specifikacij opreme brez predhodnega obvestila. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si.

Harvey Norman[®]

ZAUPANJA *veden* **NAKUP.**

ohlajeno v
POLETJE

Stadler Form[®]

- Doseg vetra do 8m
- 3D način nihanja
- Daljinski upravljalnik

Ventilator Stadler Form Leo

**NAKUPUJTE
VARNO**

**NAKUPUJTE
PAMETNO**

Klik
Prevzem

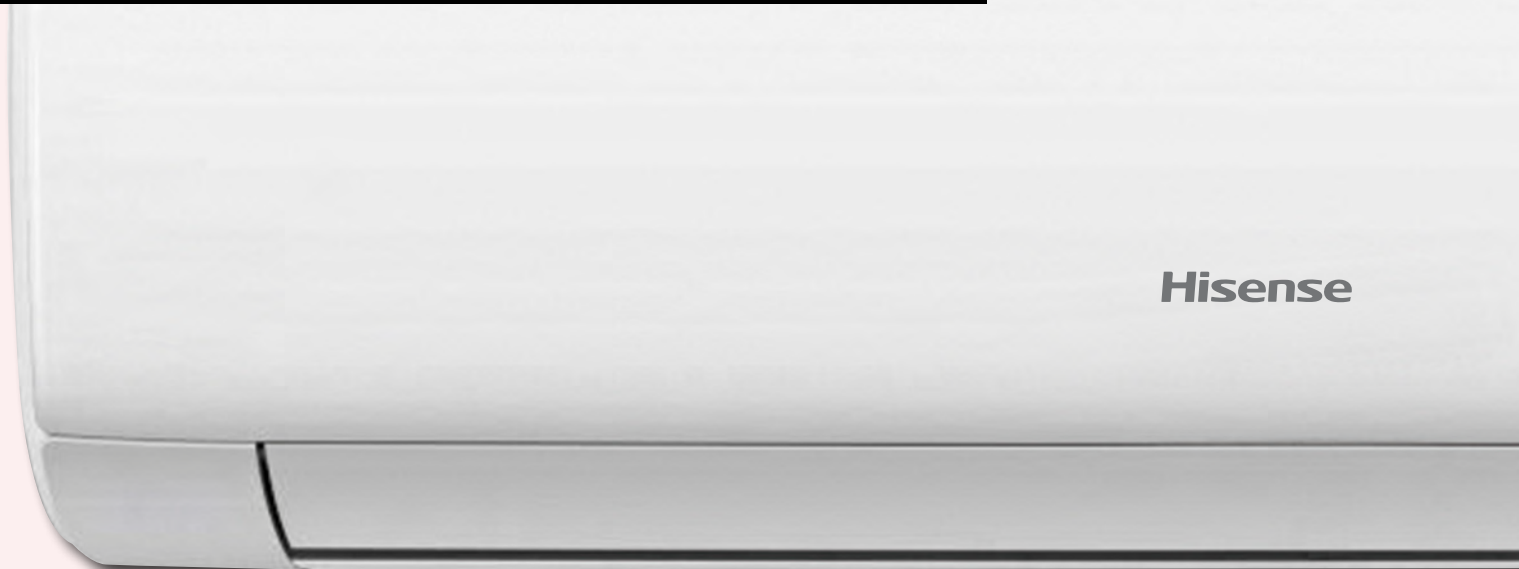

**VARNA
DOSTAVA**

STROKOVNA MONTAŽA

vključena v ceno

HLAJENJE			GRETJE			GLASNOST od		
hlajenje kW	SEER	energijska učinkovitost	gretje kW	SCOP	energijska učinkovitost	delovanje gretja do	notranja enota	zunanja enota
3,4	6,1	A++	3,8	4,0	A+	-20°C	24 dB	52 dB

Hisense

WiFi

Stenska klimatska naprava Hisense Wings PRO + montaža

- Hi-Nano tehnologija: odstranjevanje bakterij in virusov
- Inverter tehnologija
- Ogrevanje do -20°C

elit

- 10kg ledu v 24h
- Kapaciteta posode 1,5l
- Dve velikosti ledenih kock

Ledomat Elit IM-22W

© foto: Klavdij Blažko

UREJANJE KOLESARSKIH ENOSLEDNIC

Vipavska dolina ima med gorskimi kolesarji sloves ene najbolj privlačnih destinacij za kolesarske navdušence. Privlačijo strma pobočja in presenečenj polne visoke planote nad dolino.

TEKST TINA VELIKONJA

Različne oblike kolesarjenja vabijo v našo dolino vse leto, saj se možnosti za kolesarske navdušence odstirajo za vsakim vogalom. Poleg urejanja kolesarskih stez in povezav posveča Občina Ajdovščina posebno pozornost tudi urejanju kolesarskih enoslednic, ki so na našem območju vse bolj priljubljene. Prijetna klima namreč omogoča spuščanje po adrenalinskih progah skozi vse leto. Vsled boljše urejenosti, varnosti in nadaljnjem razvoju tovrstnega turizma na Ajdovskem, je Občina pristopila k sistemski ureditvi tovrstne oblike kolesarjenja.

Zaradi vse večje priljubljenosti gorskega kolesarjenja je občina Ajdovščina ob že legaliziranih kolesarskih progah Na Brjah in proggi Frutabela v Palah, pristopila k legalizaciji prog, ki bodo potekale po vznožju Gore. Zanimanje za njihovo uporabo se neprestano povečuje. Velika želja – tako uporabnikov kot lokalne skupnosti – je, da se kolesarje usmeri na namenske proge in s tem zmanjša morebitna nesoglasja med različnimi uporabniki prostora. Za urejanje enoslednic je Občina v letošnjem proračunu zagotovila dobrih 80.000 evrov. Načrtovana so gradbena, obrtniška dela ter posegi na terenu, s

katerimi se bo preprečilo škodo, obenem pa postavilo informacijske table z navodili za uporabnike prog. Ker večina teh tras in prog poteka po gozdnih in drugih poteh ter zunaj vlak in cest, deloma po nekategoriziranih poteh in brezpotjih, je Občina najprej pristopila k pridobivanju dovoljenj – Zavoda za gozdove, Zavoda za varstvo narave idr. uporabnikov prostorov. Nekatere trase namreč uporabljajo tudi pohodniki in planinci, zato občasno prihaja do nesoglasij. Ker poti niso označene, saj za to še ni podlage, se kolesarji od drugod na terenu ne znajdejo, kolesarjem pa zaradi vožnje v gozdnem okolju grozi tudi globa.

V tem letu je Občina Ajdovščina pospešila postopke za sistemsko ureditev enoslednic – trenutno se pripravljajo pogodbe z lastniki zemljišč. Predvsem v kolesarskih klubih Kamplc in Črn trn, ki s predanimi člani skrbijo, da so 'trails' urejeni, se zavedajo, da lahko razvoj gorskega kolesarstva pri nas sloni le na urejeni dokumentaciji in legalizaciji obstoječih poti. Želja obeh klubov je urediti kolesarski park v celoti – z izbiro upravljalca ter uvedbo vinjetnega sistema za uporabo športne infrastrukture.

NA AJDOVSKEM AKTIVNA DVA KOLESARSKA KLUBA – KAMPLC IN ČRN TRN

Oba kluba v soglasju z lastniki zemljišč in drugimi službami v okolici mesta že nekaj let urejata namenske proge za treninge kolesarjev in za tekmovanja. Sebastjan Kodele iz kluba Črn Trn izpostavlja, da je urejanje trailov pereča teme cele Slovenije: »Medtem ko vsi vabijo na kolesarske dopuste, je le malo teh trailov dejansko legalno urejenih. Tujci so že spoznali Slovenijo kot kolesarsko destinacijo in je žalostno, da ne bi imeli tudi domačini kaj od tega.« Poudarja, da je prav Vipavska dolina pravi biser za kolesarjenje, saj se da ob ugodni klimi kolesariti vse leto. »Menim, da smo skupaj z Občino, županom in lastniki zemljišč uspeli najti rešitev, ki bo omogočila legalno uporabo prog. Hvala vsem lastnikom zemljišč za razumevanje, da smo tudi kolesarji lahko uporabniki terena.« Sebastjan Stres iz kluba Kamplc pa dodaja: »Trenutna situacija razvoja gorskega kolesarstva je v vzponu, zaradi vse večjega števila uporabnikov rabimo urejene kolesarske poti. Veseli smo, da se stanje na terenu izboljšuje, da so lastniki zemljišč urejanju naklonjeni. V nadaljevanju pa je pomembno predvsem to, da proge dobijo vzdrževalce, nekoga, ki bo zanje skrbel. Tako bo celotna ponudba tovrstne oblike kolesarjenja izpolnjena, tudi s poligonom za učenje in treniranje mladine.«

Z DELOVNO MTB BRIGADO PRISTOPILI K UREJANJU PROG

Oba ajdovska kolesarska kluba sta pred kratkim v okviru delovne akcije MTB brigada združila kolesarske užitke z delovno akcijo. Na pomoč so jim priskočili tudi ljubitelji kolesarstva od drugod. Več kot sto prijavljenih kolesarskih zanesenjakov je poprijelo za krampe in lopate

ter združno, v želji in veliki vnemi po kolesarskih užitkih, dokazalo, koliko se lahko doseže v enotnosti in povezanosti za skupen namen. Rokave so zavihali za spodnji del traila Kamplc (od asfaltne ceste pri izviru Hublja do 'pump' proge v Palah), ki je najbolj obremenjen – združuje namreč vse traile s tistega območja. Odslej bo proga primerna tako za začetnike kot tudi za bolj izkušene gorske kolesarje. Sebastjan Kodele iz kluba Črn Trn izpostavlja: »V Ajdovščini je bilo na brigadi okrog 100 ljudi, na naslednji že 170. Kolesarji vemo, da si moramo pomagati med sabo in da so te akcije dobrodošle tudi za spoznavanje 'trail builderjev' med sabo. Vrhunska ideja!«

Urejena kolesarska infrastruktura bo ob idealnih naravnih pogojih zagotovo privabila k nam kolesarje od blizu in daleč ter še krepila razvoj turizma, temelječega na rekreaciji, športu in adrenalinu. 📍

KA3 Ajdovščina
Vipavska cesta 6A
T: 041 703 560

KA3 Šempeter pri Gorici
Žnidarčičeva ulica 23A
T: 051 610 125

KAKOVOSTNO ROČNO IN ELEKTRIČNO ORODJE

Prava izbira za mehanično delavnico in domačo garažo

ODPRTO: 8.00 – 19.00, sobota: 8.00 – 13.00

NEO
TOOLS

© foto: Jure Makovec

SKOK V JESEN Z NOVIMI PROJEKTI

TEKST REGIJSKA RAZVOJNA AGENCIJA ROD AJDOVŠČINA

Na jesen, na čas, ko se narava in kmetijska polja že počasi pripravljajo na zimsko umiritev, začenjamo na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina z izvajanjem treh novih projektov. Priložnosti v kmetijstvu, ki jih nudi Vipavska dolina, smo uspešno vključili v dva nova projekta, ki naslavljata EU strategijo »Od vil do vilic« in spodbujata ekološko kmetovanje. Krepitev lokalne oskrbe s hrano in kratkih dobavnih verig ter ozaveščanje o sonaravni pridelavi so danes postali nuja. Ker postaja potreba tudi po digitalizaciji storitev in procesov smo se z veseljem priključili sodelovanju v projektu, ki bo s pomočjo digitalne preobrazbe poenostavil kritične procese v izbranih podjetjih.

V projektu sodelovanja lokalnih akcijskih skupin (LAS) »EKO Okusi Slovenije« sodeluje Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina v vlogi vodilnega partnerja LAS Vipavska dolina skupaj z LAS Posavje, LAS Gorenjska košarica, LAS Goričko 2020 in LAS Južna Istra. V partnerstvu dvajsetih partnerjev je rdeča nit projekta vključevanje ekoloških lokalnih surovin v vrhunsko kulinariko. Izvedenih bo več kulinaričnih dogodkov, delavnic na ekoloških kmetijah ter srečanj med ekološkimi kmetovalci in gostinci. Na območju LAS Vipavska dolina se poleg razvojne agencije v projekt vključujeta tudi ekološki kmetovalec Kristijan Vidmar s Sinjega Vrha in podjetje OKUSI d.o.o. z Zemona.

Drugi projekt sodelovanja lokalnih akcijskih skupin »PREHOD NA SONARAVNO OSKRBO S HRANO« daje glavni poudarek sonaravno pridelani hrani. 17-člansko partnerstvo v sestavi treh slovenskih sosednjih lokalnih akcijskih skupin; LAS Vipavska dolina, LAS S CILjem in LAS V objemu sonca ter enim tujim partnerjem LAS Zeleni trokut bo skupaj pričelo z izvedbo projekta, ki omogoča celostni pristop k strateškemu načrtovanju razvoja ekološkega in biodinamičnega kmetovanja. Območja treh slovenskih LAS lahko skupaj zagotovijo raznolikost ponudbe ekološke in biodinamične hrane, s čimer se lahko

ponaša le malo območij v Sloveniji – od zgodnjega do poznega sadja in zelenjadnic, žit, oljčnega olja, pestrosti zelišč in divje hrane, kot tudi kakovostnega mleka, mlečnih in mesnih izdelkov ter mesa. Vključeni partnerji zastopajo ekološko kmetovanje, biodinamično kmetovanje, sektor prodaje lokalne hrane, lokalni razvoj, društva, mlade ter šolstvo. Projekt je nastal na pobudo Občine Ajdovščina. Poleg občine in razvojne agencije sestavljajo partnerstvo na ravni LAS Vipavska dolina še ekološki kmetovalec Mitja Ipavec, Društvo za biološko-dinamično gospodarjenje "AJDA" Goriška in Osnovna šola Danila Lokarja.

Za izvedbo obeh projektov sodelovanja lokalnih akcijskih skupin bo na voljo okvirno 200 tisoč EUR nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Projekt SRC-EDIH, ki je bil prijavljen na razpis Digitalnega evropskega programa, pokriva v geografskem smislu tako vzhodno kot tudi zahodno kohezijsko regijo, vodilni partner je Razvojni center Novo Mesto d.o.o.. Raznolikost partnerstva javnega sektorja, izobraževalnih institucij in gospodarstva zasleduje dva cilja. Prvi zajema podporo državnih uprav in lokalni samoupravi (javna gospodarska podjetja, javni zavodi in agencije, nevladne organizacije in zasebna podjetja, ki sodelujejo pri izvajanju javnih nalog) v smislu digitalizacije storitev, ki jih občanom in državljanom nudijo našete organizacije. Drugi cilj pa spodbuja uvajanje in posodabljanja proizvodnih informacijskih sistemov ter digitalizacije poslovnih procesov v podjetjih.

Na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina se veselimo prihajajočih jesenskih dni, ko bomo s skupnimi močmi v okviru treh novih partnerstev pričeli z izvajanjem novih projektov. Vsi projekti pa bodo gotovo imeli tudi pozitiven vpliv, ne samo na lokalni oziroma regionalni ravni, temveč tudi na državni. 📍

© foto: Uros Rejc

NAMAKALNI SISTEM

Ob vse večjih vremenskih ekstremih – visoke temperature, vse daljša sušna obdobja, zgodnjepomladanske zmrzali – je za kmetovanje dandanes neobhodno potrebno namakanje.

TEKST ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN RAZVOJNE ZADEVE OBČINE AJDOVŠČINA

Zato so v zadnjih šestih letih pod vodstvom Občine Ajdovščina v sodelovanju z mnogimi strokovnjaki (hidrologi, urbanisti, pravniki) preverili vse možnosti v dolini za izgradnjo namakalnega sistema. Kot najbolj učinkovita rešitev se je izkazalo namakanje iz zajezitve Vogršček. Po šestih letih se tako v občini Ajdovščina vzpostavlja namakalni sistem, ki bo lastnikom kmetijskih zemljišč na območju zgornje Vipavske doline omogočil oskrbo z vodo.

NAMAKALNI SISTEM JE POGOJ ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA

Kmetijstvo in voda sta neločljivo povezana. Namakalni sistemi so eden ključnih ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe - visoke in kakovostne pridelke lahko dosežemo le s strokovnim in skrbno načrtovanim namakanjem. Možnost namakanja zmanjšuje občutljivost kmetijske pridelave na sušo ter zagotavlja optimalno rast in razvoj gojenih rastlin. Hkrati lahko služi za oroševanje v boju proti spomladanski pozebi, pa tudi za dovajanje hranil rastlinam. Namakalni sistem v občini Ajdovščina bo speljan iz akumulacijskega jezera Vogršček, ki bo po sanaciji zagotavljal zadostne količine vode za namakanje. Cevovodi bodo večinoma potekali po ali ob obstoječih poteh. V zgornjo Vipavsko dolino se bo vodo, tako kot v mnogih drugih primerih namakalnih sistemov v Sloveniji in tujini, črpalo s pomočjo električne energije.

INTERES LASTNIKOV ZEMLJIŠČ JE VELIK

Sistem bo zgrajen s pomočjo evropskih, državnih in občinskih sredstev, če se bo vsaj 67 % lastnikov površin, potencialnih za

namakanje, s podpisom pogodbe zavezalo, da bodo sistem tudi uporabljali in poravnali obratovalne stroške – tako namreč določa zakonodaja. Strošek za lastnika bo sestavljen iz fiksnega dela na hektar namakalne površine in variabilnega dela, ki bo odvisen od količine porabljene vode. Namakalni sistem bo obsegal območja, kjer bo dovolj interesa. Podpisu pogodb – te se sklepa za 20 let – bodo v primeru doseženega minimalnega izraženega interesa sledili priprava dokumentacije, pridobivanje dovoljenj in zagotavljanje financiranja izgradnje. Glede na veliko zanimanje lastnikov in njihovo odobravanje projekta izgradnje namakalnega sistema v Vipavski dolini so sodelavci projekta prepričani, da bo uspelo v pravem času zbrati dovolj interesa. Občina Ajdovščina je z namenom informiranja lastnikov zemljišč o namakalnem sistemu uvedla direktne kontakte: namakanje@ajdovscina.si ali **05 36 59 104**. Na občinski spletni strani je namakanju namenjena posebna rubrika, izšla je tudi zgibanka z dejstvi in informacijami o novem namakalnem sistemu v Vipavski dolini. Hkrati že dober mesec potekajo tudi pogovori s kmetovalci. Interes je zelo velik, kmetje so naklonjeni projektu izgradnje namakalnega sistema.

NAMAKALNI SISTEM BO ZGRAJEN DO LETA 2028

Do junija 2022 bodo potekali postopki podpisovanja pogodb z lastniki zemljišč, čemur bo sledila izdelava projektne dokumentacije in pridobivanje dovoljenj. Sledila bo prijava projekta na razpis za financiranje izgradnje namakalnega sistema. Namakalni sistem bo po načrtih zgrajen in predan v uporabo v letu 2028, kar bo omogočilo prvo namakalno sezono v letu 2029.

CENA NAMAKANJA

Ena ključnih usmeritev uvajanja namakalnega sistema na območju občine Ajdovščina je čim nižja cena uporabe sistema. Ta bo sestavljena iz fiksnega dela stroškov (na hektar) in variabilnega dela stroškov (glede na porabljeno količino vode).

Fiksni del cene (EUR/ha) vključuje plačilo naslednjih stroškov:

- priprave namakalnega sistema na zagon,
- rednega vzdrževanja (odvzemnega objekta, dovodnega omrežja in druge opreme),
- tehnološke in računalniške podpore lokalnega namakalnega sistema,
- dela upravljanja,
- zunanjih izvajalcev za izvedbo rednega vzdrževanja (košnja trave ipd.),
- zavarovanja sistema in
- morebitnega investicijskega vzdrževanja.

Variabilni del cene (EUR/m³) vključuje plačilo:

- vodnega povračila,
- porabe energije,
- stroška vodarine in
- drugih stroškov tekočega vzdrževanja.

Obveza plačila stroškov za obratovanje namakalnega sistema bo za lastnika kmetijskega zemljišča nastala po izgradnji in zagonu namakalnega sistema. V času izvedbe investicije lastnik kmetijskega zemljišča stroškov z izgradnjo nima. Po zastavljeni časovnici bodo stroški za lastnika kmetijskega zemljišča pričeli nastajati po letu 2028. (vmes tekstov dodati 2–3 fotografije, tiste, ki so že bile v zbirki)

ZAKAJ V VIPAVSKI DOLINI POTREBUJEMO NAMAKALNI SISTEM?

Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina: »Pomembno je, da vsi sodelujemo pri zavezi, s katero bomo omogočili kmetom, da nas še naprej oskrbujejo z lokalno, doma pridelano hrano. Namakalni sistem bo nedvomno zmanjšal vpliv podnebnih sprememb in dal prave smernice za nadaljnji razvoj kmetijstva v naši dolini. Imamo smelega načrte, ki bodo ob podpori obeh občin in podpornih institucij z gotovostjo uspeli, a najprej ste na vrsti prav lastniki kmetijskih zemljišč. Smo namreč v ključni fazi – podpisovanju pogodb o uporabi sistema na vaših zemljiščih. Te so zakonski pogoj za uvedbo namakanja, zato vas vabim, da projekt podprete. Prvi odzivi s terena so izjemni, zato verjamem, da nam bo s sodelovanjem in enotnostjo uspelo zgraditi tudi to 'avtocesto' za kmetijstvo v Vipavski dolini.«

Janez Furlan, vodja oddelka za gospodarske in razvojne zadeve Občine Ajdovščina: »Skraini čas je, da izpeljemo izgradnjo namakalnega sistema. Podnebne spremembe vsako leto bolj vplivajo na naše kmetijstvo. Kmetje zato upravičeno pričakujejo, da jih bomo podprli in organizirali možnost namakanja. Organizacijsko je to velik

zalogaj, vendar nam vsak dan znova daje zagon izjemno pozitiven odziv lastnikov zemljišč in kmetov. Prepričan sem, da bomo z enotno odločitvijo uspeli vzpostaviti tako velik projekt, ki bo nedvomno veliko doprinesel razvoju kmetijstva v celotni Vipavski dolini.«

Uroš Kompara, Kmetija pri Rebkovih, Lokavec: »Naša kmetija je pretežno govedorejsko usmerjena, redimo tudi prašiče. Obdelujemo 50 hektarjev površin – od tega je 25 ornih površin, ostalo so travniki. Namakalni sistem potrebujemo zaradi podnebnih sprememb, ker so vsako leto večje suše. Lastnike zemljišč naprošam, da se odločijo za namakalni sistem, če hočemo, da bomo v Vipavski dolini še lahko kmetovali.«

Borut Koron, Kmetija Koron, Brje: »Na naši kmetiji obdelujemo 25 hektarjev površin, kjer imamo vinograde, sadovnjake, njive, nekaj je tudi travnikov. Na njivah kolobarimo z žiti, koruzo in vrtninami. Namakanje je za obdelovanje vseh naših površin nujno – tudi zaradi oroševanja in preprečevanja posledic pomladanskih pozzeb. Pred 25. leti smo najeli del površin, ki so že pokrite z namakalnim sistemom iz Vogrščka. Te površine so oddaljene od nas več kot 20 kilometrov, vendar so nam pomembne zaradi kakovosti pridelave, ki jo samo namakanje nudi. Pozval bi lastnike zemljišč, da podprejo projekt za izgradnjo namakalnega sistema, ker je dober in nam nudi trajnostni razvoj te doline, obdelanost, konkurenčnost in višjo dodano vrednost teh površin.«

KJE LAHKO PODPIŠETE POGODBO ZA UPORABO NAMAKALNEGA SISTEMA?

Pogodbo lahko podpišete na Občini Ajdovščina. Dodatne informacije o namakalnem sistemu in možnostih podpisa dobite na telefonu 05 365 91 04 ali elektronski pošti namakanje@ajdovscina.si.

© foto: Marjan Modčevnik

Gasilci,
hvala vam!

Cestitamo!

ANDREJA
SLOVAKAR

Avastajal

info@disidis.si

DiS!2DiS

- Celostna grafična podoba
- Ilustracija
- Oblikovanje in priprava tiskovin
- Oblikovanje embalaže
- Grafična oprema notranjih prostorov
- Vsebinski marketing in priprava promocijske strategije
- Izdelava in urejanje profilov na socialnih omrežjih
- Izdelava in urejanje spletnih strani
- Priprava PR besedil

DISIDIS STUDIO

APIA

SALON KERAMIKE

Do konca meseca maja
BREZPLAČEN 3D izris !

**Vabimo vas na 500m² razstavnih površin v
1. nadstropje trgovine APIA Šempeter.**

www.apia.si - keramika@apia.si - 05/33-84-947

HIŠNI

SEJEM

PRIDI & IZBERI

6. – 9. APRIL

POD HRASTI 29, PC KOMENDA

REAM

URADNI DISTRIBUTER

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**
KLIMATSKE NAPRAVE

 Kaysun
by frigicoll

 080 98 98

**SLOVENSKA
VOJSKA**

STOPI V NAŠE VRSTE.

postanivojak.si

PRIDRUŽI SE PROSTOVOLJNEMU
SLUŽENJU VOJAŠKEGA ROKA.

SVOBODA PO EVROPSKO

TEKST BOJAN BIZJAK

Ko sem že mislil, da se je svet nekoliko umiril, da je koronska malikovalska kriza mimo, vsaj tista, ki jo je zakoličila vsemogočna farmacevtska industrija – pa me je udarila novica VOJNA. Mi, ki nismo rojeni po letu 1990, vemo, kako je, če te zasačijo novice o vojni. Čeprav je izkušnja moritve šla mimo mene, sem se pa naposlušal zgodb očeta in starega očeta, ki sta bila v vojaških formacijah in sta videla, kako granata raztrga človeka, kako krogla navrta meso. In sam sem delal z begunci v begunskem centru in vem, kako je psiha prizadeta, če odideš od doma, ker granate treskajo, ko se pijani vojaki izživljajo, ko je ulica zaznamovana z rdečimi madeži in so tu in tam še trupla. Slišal sem o teh krutostih, ki jih še nisem uspel popisati, ker je v meni še vedno obroč neprepoznave človeške zlobe, ki je naredila zgodovino krvavo in ji dala vonj po dimu, vonj po ožganem mesu. Pa je že toliko let mimo, ampak v meni vstajajo slike otrok, ki so videle drugačno stvarnost, kot jo ponujajo računalniške igrice. Videli so zaklane ljudi, videli drobce granat, videli so goreče žito, videli so starca, ki je nesel psa v naročju, pa je ostrostrelec najprej ubil psa, malo počakal, potem pa ubil še starca. In videl sem dečke, ki so se igrali taborišče na dvorišču begunskega centra in zapirali druge dečke, pa pri tem kričali: ne daj mu vode, ne daj! Veste, ko to slišiš in ko slišiš medicinsko sestro, ki si je zjutraj kuhala kavo v stanovanjskem bloku in je granata priletela v dve nadstropji nad njo in je zatreslo stene, potrlo šipe, da je razsuto steklo priletelo vse do štedilnika, v lase, takrat si zlahka predstavljaš, kaj je vojna. In druga zgodba, ko je mati s sinom bežala v konvoju avtobusov, nekam v opevano Evropo, pa jih ustavijo bradati pijani vojaki in se izživljajo ... Dokler niso prišle modre čelade, menda naključno ... Videti resnično vojno je seveda drugačna izkušnja, ampak videl sem sence v očeh, čutil sem trpljenje, solz pa malo – vojna jim jih je zaklenila.

In zdaj spet, vojna. Kaj pa mislite, do ukrajinske meje je nekaj čez šesto kilometrov Murska Sobota – Užgorod 640, iz Ljubljane do Kijeva je pa 1600 km. Za današnje pojmovanje razdalj ni tako daleč, pa vendar je dovolj daleč, da v udobnosti spremljamo tuja trpljenja. Evropa pa diplomatsko žonglira, kaj bi in kaj ne bi. Kot že tolikokrat do sedaj. In kako ne bi bila ta opevana Evropa poučena, kaj je vojna. Od devetnajstega stoletja pa do danes je bilo v Evropi čez 50 vojn, bržkone si visoki uradniki mislijo, je pa še ena, pa kaj. Zdaj že govorijo, da bo treba proti Rusiji uvesti še strožje sankcije, ja, seveda. Licemerstvo se pokaže, ko Združene države Amerike začenjajo in dokončajo svoje vojne - takrat Evropa utihne. Nisem navijač nobene strani. Kot človeka me ponižuje ta načelna vzdržnost ob agresiji ene velesile in gospodarskem napadanju druge, ko zaneti prekleto vojno. So že kdaj prepovedali ameriškim športnikom tekmovanja – vsaj, da bi jaz vedel ne, od kar so se šli vojne: Irak, Afganistan, Sirija, Libija ... In če gremo še dlje nazaj, dolga vojna Vietnam recimo. Zdaj pa taka svetovna zamera, ker so Rusi udarili na Ukrajino, upravičena zamera in vznemirjenje, da se razumemo. Ampak je treba prepoznati to čudno in izprijeno polarizacijo, na pridne naše in pokvarjene

njihove, na dvojnost, ki ubija na drugačen način. Svet ne zna reči ne in se upreti eni in drugi orožarski hegemoniji. Nekje v ozadju so najbrž tekle daljše priprave, da se sproži širši spopad in se preizkusi orožje enih in drugih, Ukrajinci pa naj bodo v tem poligonu. Bedasto se mi zdi, da se ubogim navadnim ljudem vsilijo vojaške igre, da veliki lahko gledajo, kaj počnejo njihovi stroji za ubijanje, kaj počnejo dresirani ubijalci na obeh straneh, ker je pač taka narava vojne. In vprašam se, če je ubijanje osnovni nagon človeka – očitno je, saj brez ni šlo, nikoli. In ne čudim se, da se iz umirjenih ljudi v vojni rodijo ubijalci, ne, temu se ne čudim več. Tehnološki napredek je prinesel marsikaj koristnega za ljudi, hkrati pa je izpopolnil sisteme za ubijanje. Že veliki teoretik in vojaški praktik, pruski general, Carl von Clausewitz, je razlagal, da obstajajo upravičene vojne. Mar res!? Evropska intelektualna elita se je le malokdaj postavila na stališče, da so vojne nepotrebne. Vojna je vedno dokaz, da so ljudje izgubili gon sožitnosti. Običajni ljudje pa čutijo posledice, tako imenovani »civilni«. In kako so ti »civilni« sploh dovolili voditeljem, da jim ukažejo, da morajo v morijo. Tukaj se začne psihološka arheologija človeškega duha. Nobena oblika vladavine ne prepreči elitam, da ne bi hujskaško spravila ljudi v morijo. Ameriška opevana demokracija se je šla vojne, ruska hibridna demokracija se je šla vojne, le evropske države si za enkrat dajo mir – do kdaj še – tega me je strah.

Svoboda po evropsko, daj bojujočim kruha in pušk, potem pa diplomatsko gladi odnose – tako je bilo na Balkanu, tako je zdaj v Ukrajini. In razseljenci bodo trkali na evropska vrata, za nekatere se bodo odprla, za vse zagotovo ne. In bržkone Evropa hlasta po novi kvalitetni delovni sili – tudi zato morda ploska vojni, ne javno, a v ozadju so velike igre kapitala, ki vzpodbuja rušitve, da potem lahko služi na račun graditve. Globalna stiska zaradi te vojne še ni očitna, čeprav je strah v evropski svobodi potrjeno prisoten. Zakaj se Evropska unija noče definirati kot pomemben svetovni politični akter, to sem se že dostikrat vprašal. V bistvu je tampon med eno in drugo in tretjo silo, pozablja se na Kitajsko, pa tudi Indijo, in pravzaprav vsa Azija ima potencial, ki senči evropsko superiornost. Južna Amerika pa živi v ritmu sambe in pleše. Pozablja se na trpečo Afriko, na umirajoče, na mikro vojne, na vse to se pozablja. Zato se pozablja, ker je še vedno privilegij biti Evropejec in s to valuto uživati nadvrednost. Pa smo res toliko več vredni, da bi smeli zazehati ob poročilih, kjer povedo, da je raketa zadela porodnišnico ... Kakšna simbolna vrednost, v kali zatreti nek narod. To je Evropa že videla, morda pa prav zato tako gleda na vojno pred njenimi vrati, tako diplomatsko in vsevedno.

In kje so zdaj vsi tisti, ki so se še nedavno tega šli odbore za človekove pravice, pisali deklaracije, se sklicevali na Združene narode in na človekove pravice. Vse to je lepo napisano, vse je v formuliranih pravniških lepoumijih, le da je samo tam, ne pa v glavah generalov, ki se igrajo svojo najljubšo igro – vojno. In kje je zdaj veliki duhovni

potencial Rusije, ki je dala nesmrtno stvaritve človeštvu – ni ga, ker je ropot orožja preveč glasen, da bi se slišala njihova beseda. Z besedo se je vse začelo, beseda je dala prvi sunek, potem pa moderno orožje, ki ubija od daleč, da ne vidijo spačenih obrazov, da ne vidijo krvi in raztrganega mesa. Ko pride vojna v fazo jurišev, takrat ljudje postanejo arhaični stvori pobijanja, do tam še pridemo, se mi zdi. In kje je tu ves napredek psiholoških znanj, ki zna analizirati in predvideti reakcije ljudi, ni ga. Človek je ostal tisočletja enak, samo boljše tehnologijo ima. Še vedno je bojujoče se pleme, ki nima razvitega čuta za sobivanje, kljub masovni koncentrirani civilizaciji velikih mest. Zaman so posamezni kriki ozaveščenih intelektualcev, ki razumejo širino zla. Preglasi jih populizem in divja sla po maščevanju, tako je bilo od nekdaj. Ko je mrtvih veliko na eni in na drugi strani, se po neki inerciji notranjih šibkosti začnejo pogajanja, ki prinesejo novo politično ureditev – kakšna ponavljajoča se dejstva. Vse sovražnosti pa nikoli ne umrejo, nikoli. Zdi se, da se prenesejo v genski prepis, in ko se zgodi kritična masa genskega prepisovanja, sledijo nove vojne – kako to ustaviti!? Iluzorno je pričakovati, da bo s časoma kritična masa tistih, ki nimajo več volje do bojevanja, čeprav se v Evropi to potihoma dogaja, deloma tudi zato, ker upada moški hormon testosteron, vendar so v ozadju tudi drugi parametri družbene klime: udobje, socialna varnost. Bolj skrbi politična birokratizacija, ki izgublja stik z realnostjo, kar se je že pokazalo. Kdo zares oblikuje

politiko Evrope? Tukaj pa trčimo na tisto famozno evropsko svobodo. Jasno je, da so to koncerni, ki so pomembni svetovni gospodarski igralci. Ideja Evropske unije je prišla iz jeklarskih gospodarskih krogov in tako se je rodila Evropska unija.

Bodimo osveščeni in ne sovražimo sami sebe, kajti na ta način bomo zmogli sprejeti tudi druge. Vojna je vedno usodna za vse, ker poruši našo navidezno varnost, gospodarske posledice bomo čutili vsi. Zahtevajmo od sebe, da smo ljudje, samo to, ljudje željni živeti z ljudmi, ne pa biti poslušni sužnji tujih želja, ki so jih nam že tolikokrat vsilili. 📍

STROŠKI DOSTAVE ŽE OD 12 €*

* CENA VELJA ZA DOSTAVO ENEGA KOSA GREDE ZA JAGODIČEVJE

VELIKA GREDA

220,00 €

Dimenzije vrtna grede: (d/s/v)
190x80x80 cm
cena z DDV

**GREDA ZA
JAGODIČEVJE**

125,00 €

Dimenzije vrtna grede: (d/s/v)
50x50x65 cm
cena z DDV

visoka
**VRTNA
GREDA**

Z uporabo visoke **vrtna grede** je vrtnarjenje lahko pravi užitek **brez bolečin v križu** ali v **kolenih**.

Vaš pridelek bo na dosegu roke. Dobesedno. Ob pravilni polnitvi grede bo tudi prej in bolj bogato dozorel. **Pridelajte si svoj zdravi obrok**. Vse kar potrebujete je naša visoka **vrtna greda!**

Vsi naši modeli gred pridejo opremljeni z **gumbasto folijo** za zaščito stranic (kar podaljša življensko dobo grede), **mrežo** proti voluharjem za zaščito vaših pridelkov ter vsemi potrebnimi dodatki za montažo. Za postavitev grede **potrebujete vsega 10 minut**, saj so stranice že sestavljene.

INDE
Salonit Anhovo d.o.o.

član skupine Salonit

drugačni z razlogom

**OB NAKUPU VRTNE
GREDE DO 31.04.2022
PODARIMO
ZAKLJUČNE OBROBE
ZA VOGALE**

TISOČE MIGETAJOČIH MRAVLJIC

TEKST PETRA MIKLAUŽIČ

Ko sem kot otrok med sprehodom po gozdu naletela na mravljišče, sem se ob njem ustavila in ga občudovala. Tisoče migetajočih mravljič me je prevzelo. Če srečaš eno samo mravljo, je videti tako nemočna, potem pa ta ogromen kup posušenih smrekovih iglic, ki so ga marljive mravlje ustvarile s svojim ubranim sodelovanjem. Nekoč sem se spraševala, kako jim to uspe. Katera je prva mravlja, ki poda pobudo za gradnjo mravljišča, kako se med seboj sporazumevajo in kakšna je razporeditev vlog pri delu? Danes vem, da živali vodijo vrojena vedenja in jih tako ohranjajo pri življenju. Tesno medsebojno sodelovanje je nujno za njihovo preživetje in tudi navidezno manj pomembne naloge prispevajo k temu. Gozd je čaroben kraj. Če ga znaš pozorno opazovati, se je mogoče iz njega veliko naučiti.

Tudi ljudje med seboj sodelujemo, vendar nas pri tem ne vodijo samo nagoni. Različnih oblik obnašanja v skupnosti in sodelovanja se moramo naučiti. Prve take izkušnje pridobivamo v družini, kmalu pa se začne vključevanje v širše skupnosti, ena takih je vrtec. Tam je zelo zabavno, vendar se nam kot otrokom pogosto zdi, da se nam godi krivica. Zaradi svoje nezrelosti ne prepoznavamo dolgoročnih posledic in se ne zavedamo, da nekatera pravila šele čez čas in v spremenjenih okoliščinah prispevajo k naši dobrobiti. Spanje se nam zdi odveč, prav tako tudi zelenjavna mineštra, upiram se obojemu, vendar nas prav te navade ohranjajo pri zdravju. Nekatera pravila pa niso usmerjena v posameznikovo korist, temveč so namenjena skupnosti. Kadar se dva otroka v peskovniku potegujeta za isto igračo, med njiju poseže odrasla oseba in ju prosi, da si igračo izmenjujeta, sicer jima jo bo odvzela in je ne bo imel nobeden izmed njiju. Seveda otrokoma to pravilo ni niti najmanj všeč, vendar kmalu spoznata, da tretje možnosti nimata. Priljubljena igrača je vendarle samo ena in tega se ne da spremeniti. Oba imata pravico do igre z njo. V skupnostih imamo poleg pravic tudi dolžnosti. Naše dolžnosti so, da s svojimi dejanji po najboljših močeh pripomoremo k boljšemu življenju v skupnosti. Dolžnosti nas tudi pozivajo k odgovornosti. Biti odgovoren pomeni zmožnost odzivanja na način, da v dejanju prepoznamo svoj vpliv. Včasih naše pravice in dolžnosti s težavo razlikujemo, saj pravice enega hitro trčijo ob pravice drugega in potreben je zunanji razsodnik, da se meja med njima pravično postavi. Ločnice morajo biti vedno jasno opredeljene in vsak jih mora upoštevati, tudi kadar to ni najprijetnejše. Bivanje v skupnosti, kot je vrtec, je razposajeno ter polno solz in smeha. Kot otroci tam nabiramo bogate izkušnje, ki jih nato postopoma pomenljivo pretvorimo in osmislimo. Šele pozneje v življenju na podlagi takih izkušenj razumemo ustroj družbe. Eno najpomembnejših spoznanj je, da ni vse, kar je dobro za enega, tudi dobro za vse.

Z odraščanjem ljudje družbena pravila ozaveštvimo in ponotranjimo. Ni nas treba ves čas seznanjati in opominjati, kako pomembno je, da dobrine med seboj delimo, skrbimo drug za drugega ter po svojih zmožnostih prispevamo v skupnost. Zaradi tega je sobivanje za vse

zadovoljivo. Pridružujemo se različnim interesnim dejavnostim, športnim klubom, ustvarjalnim združenjem, aktivističnim skupinam ali političnim strankam in skupaj dosežemo več, kot bi le en sam. V manjših skupinah lažje uveljavimo svoj vpliv kot v večjih, v katerih je posameznikov več in želi biti prav vsak slišan ter upoštevan. Čeprav se nam občasno zazdi, da bi nam bilo samotarsko življenje bolj po godu, pa je zelo pomembno zavedanje, da nam družba omogoča zadovoljevanje tistih potreb, ki jih sami zase ne zmoremo. To so potrebe po pripadnosti, varnosti, spoštovanju in ugledu ter še veliko drugih. Deloma lahko sami izberemo, katerim skupnostim bomo pripadali, katere vloge bomo prevzemali in kakšne vrednote bomo oblikovali. Naši izbira in moč vpliva se s starostjo spreminjata. Kot otroci nimamo veliko možnosti za sooblikovanje družbe. Takrat zaupamo starejšim, da bodo dobro poskrbeli za nas. Ko odrastemo, pa lahko veliko pomembnih odločitev vzamemo v svoje roke.

Letos nas polnoletne državljane Slovenije čaka nekaj pomembnih odločitev. Udeležba na volitvah je težko priborjena pravica. Vendar ni le pravica, je tudi dolžnost. Svoj glas, ki bo prispeval k skupni prihodnosti, ne dolgujemo zgolj sebi, temveč tudi drugim sodržavljanom. Ker je pomembno, da skrbimo drug za drugega, naj naša presoja ne doprinese k lastnemu udobju, temveč k izboljšanju celotne družbe. Pred volilni listek zato sedimo z mislijo na tiste najranjlivejše v naši družbi, ki so pogosto preslišani in spregledani. Tako bomo skupaj krojili varno in mirno prihodnost za vse nas. 📍

ZGORAJ BREZ ZA VSE

TEKST KATJA KRALJ

Vsi poznamo tisti prazen občutek, ko stojimo pred polno omaro, pa ugotovimo, da pravzaprav nimamo kaj obleči. Ni tako? In prosim, če moški ne hate zavijati z očmi v slogu, kako zelo to drži, da nas posledično v takem stadiju jutra komaj gledate, da smo razvajene in ne vemo točno kaj bi rade. Pa če vse to povsem drži. Obstajajo trenutki, veliko teh, ko pač res nimaš kaj za oblečt.

Na starejša leta pridemo ljudje - vsaj na neketarih področjih - k pameti. No, vsaj nekateri in med temi so tudi tiste najbolj strastne nakupovalke. Če sem se lahko desetletje nazaj s prijateljicami dobivala tedensko v enem od trgovskih centrov, kjer sem po prvi kavi zavila še v trgovino nižjega cenovnega razreda, kupila eno majico in bila na videz srečnejša, se sedaj prav s temi dobimo doma na kozarcu res odličnega vina, na kup prinesemo oblačila, ki smo se jih doma preprosto 'navolile' in si jih razdelimo med seboj. Seveda ene in iste menjujemo, spet druge, ne najdejo zase prav ničesar. Pa verjemite, ne zatakne se le v napačnih številkah. Nekaterim ženskam (kot tudi moškim) ni nikoli nič prav nič po godu.

Ure gospodinjstva bi v osnovni šolah morale vsebovati tudi krpanje nogavic. Še kdo to sploh počne in najprej zavije v kuhinjo po zajemalko, šele nato si pripravi tisto prepoznavno škatlo, v kateri je ves šiviljski set za domačo rabo, pa ne glede na to kako PRE poceni so pravzaprav danes nogavice? Ali prešijete preproste luknje na rečeh, ki jih doma seveda radi nosite? Veste tudi, da lahko madeže, ki še iz tako krasne obleke ne gredo dol, preprosto prekrijete? Na mesto dodate kak okrasni gumb ali reč, ki jo bo samo še dvignila. Samo poskusite in ne komplicirajte preveč. V korikulum bi vstavila še likanje. Jaz sem to očitno izpustila. Likanje za vse! Fante in punce ter punce in fante. Rada bi krivila svojo mamo, da likanja ne maram, ker tega ni rada počela tudi sama. Ampak saj imamo danes dve možnosti: cunje nam lahko poravna likarica za plačilo ali čistilnica, ali pa se opremimo z odlično glasbo, kakšen gin tonik pripravimo za motivacijo in se podamo na uro čistega užitka. Mene bi ob tem bilo samo strah, da likalne mize ob pijači ne bi zamenjala za šankom in bi mi na koncu bilo za srajce, bluže, majice in hlače popolnoma vseeno.

V praksi uberem tretjo možnost, in sicer: ko se napolni stol v spalnici, na katerem se zbirajo stvari za likarnico, zaviham rokave na hitro postavim vse potrebno, se na delo vržem s stisnjenimi zobmi in preletim hitro ter vztrajno kot maratonec tistih zadnjih nekaj kilometrov, čeprav ima sam občutek, da mu morebiti ne bo uspelo do konca. Tako kot meni.

Je pa sedaj tisti del leta, ko naramnice buhtijo na plano. Zavoljo majic, majčk in preproste vročine. Naramnice, ki se vidijo naj bodo povsem običajne ali jih naj sploh ne bo. Saj menda poznamo vso ponudbo modrčkov, ki opravijo svojo nalogo, ramena pa puščajo v vsej svoji naravni lepoti. Samo ne nadeti tistih, kjer so naramnice silikonske, delajo se, kot da so nevidne, pravzaprav pa bodejo v oči. To sem nedavno videla na fotografiji iz valetu in na profilu prijateljice od prijateljice. Ubogi deklič jih je imel na sebi, ne da bi mu mama

ponudila drugo, lepšo možnost. Pa saj ženske doma učite, da se pod bele majice ne obleče črno perilo, niti belo (!), ampak le v kožnih tonih. Konec debate.

Če bi se na vso to temo osredotočila na moške, ne bi mogla mimo obrabljenega spodnjega perila, ki ga ne znate odvreči. Spotaknila bi se na spodnjih majicah, ki jih nekatere oddaljene generacije še vedno nosijo namesto dnevnih poletnih majic ali še več, jih preprosto odvržejo, ker so prepričani, da lahko hodijo naokoli, kot bi bili na plaži. No, to slednje bi si rada privoščila tudi jaz. Pa si ne morem. So pa sredi NYC ženske protestirale pod naslovom Imamo vso pravico biti zgoraj brez tako, da so mirno sedele na kavi kot rečeno zgoraj brez.

Vendar dajmo ob koncu obleke nazaj nase. Po poletnih nevihtah je presveže, da bi bili brez vsega in kljub zagorelim srcem jutranje obmorske sapice kličejo vsaj po tanki plasti blaga. Vse, česar ne nosiš in se ti kopicí, zavrzi v centre ponovne uporabe ali zaboje s sporočilom, kar ti ne rabiš več, potrebujejo drugi še bolj in naredili si bomo prostor za novo, karkoli že prihaja naproti. 📍

MOJ DEDEK, INFLUENCER

TEKST URŠKA PODOJSTRŠEK

Moj dedek je narekoval modo na Koroškem, saj je bil direktor edine veleblagovnice od Titovega Velenja do Celovca. Imel je vstopnico za modne revije v skladiščih na Zaloški v Ljubljani, kjer sta v kreacijah Varteksa in Mure kraljevali Bernarda Jeklin in Manca Košir. Po koncu modnih revij je izbral obleke po svojem severnokorejskem okusu, jih stlačil v fičkota in se podal na dolgo pot čez Trojane nazaj v Dravograd.

Se pravi, da je bil on največji koroški influencer. Vse gospe so nosile temno modre kostime, bele bluže, rjave hlače in črne plašče. Se je pa čisto razpalil pri izbiri predpasnikov, ki so bili v enakih odtenkih kot babične tapete. Oker z oranžnimi rožami.

Deda Franc je nosil kučmo postrani, črtasto obleko čez obilen trebuh in mihno taško pod pajsho. Če fička ni mogle zakurblati, je nasral babico, da ga je porinila s hriba, on je dal v drugo in odropotal v mestni urad. Babi je vedno znova žugala za njim s pestjo, danes pa bi mu gladko pokazala sredinec in se v krznenih gučijevih natikačih odpravila nazaj v sponzorsko vilo ležat k bazenu in brat doktor romane. Babi je načeloma več kuhala kot brala, na imidž je pa zmeraj veliko dala.

Se pravi, da ji instagram kariera literarne kritičarke ne bi uspevala, bi pa kraljevala na družbenih omrežjih z žurerskimi fotkami. Prva je plesala na šanku s frišno trajno in prva v vasi je imela kratke hlače.

Ljubezen do mode je podedovala tudi moja mami. S sosedo Ivico sta se že v osedemdesetih šli tekstilno špijonažo. Ivica je bila naša šivilja, mama pa rada lepo oblečena, a ni imela dovolj šilingov za tadrage štacune. Zato sta z Ivico lepo zrihtani važno paradirali po avstrijski trgovini, se skrili v garderobo in na skrivaj skicirali hude modele kostimčkov. Ivica ga je potem doma zašila, mama pošila s kristalnimi obeski z babičega starega lestenca in potem glasno cingljala po službenih hodnikih.

Poseben dogodek je bil izlet v Italijo. Enkrat na leto smo se odpravili na to dolgo potovanje do Trbiža. Štartali smo sredi noči in z zeleno stoenko drveli čez drn in strn, dokler ni zakuhala v zadnjem klancu pred obljubljenim mestom. Izpod pokrova je bruhilo kot iz isalndskega gejzira, mati je prestrašeno zavpila, oče pošteno zaklel, si prižgal 57 mild in besno poslal prekleto Zastavo v božje rovtve.

Takrat sem dobila svoje prve kavbojke. Na Koroškem smo jim rekli rifle. Šele čez leta smo pogruntali, da je Rifle znamka in ne ime oblačila. Kot pač vse superge niso adidaske.

Še raje sem šla v šoping z najboljšo prijateljico in njenim očetom Stanetom. Stane je imel hude frende v Italiji. Njegovi poslovni partnerji so nas najprej peljali na pravo italijansko pico in ne tisti biskvit, ki so ga kot pico prodajali v Slovenj Gradcu.

Potem pa v njihovo trgovino. Prav svojo trgovino s čevlji so imeli! A me lahko posvojite, prosim? Z Leno sva si lahko izbrali katere koli čevlje sva si želeli! Nebesa! Jaz sem si izbrala dva para premajhnih čevljev, ki so me potem celo zimo žulili, ampak – to so bili tako moderni čevlji, da so vsi izbuljili oči, ko sem z njimi prišla mimo. Mogoče tudi zato, ker sem v njih izmenično šepala zaradi krvavih žuljev enkrat na eni in drugič na drugi nogi, še bolj verjetno pa zato, ker so spominjali na likalnike in se na sredini sploh niso prepogibali. Klop, klop, sem v njih štokljala po vasi.

Ker kri ni voda, sem tudi jaz ubrisana na lepa oblačila. Omare se sesedajo pod polnimi obešalniki, a jaz vseeno vsako jutri sedim na tleh in jočem: "Nimam kaj obleči!!! Vse je grdo! Vse je sto let staro!" Večinoma lažem, nekaj je pa tudi res. V času korone sem dopolnila

svojo športno garderobo, z ostalimi cunjami pa sklenila premirje. Imam dva nova pohodna kompleta. Poletnega in zimskega. Če bi slučajno šla kdaj tečt na smučeh ali pa sredi zime na Triglav. V resnici sem šla enkrat po snegu na Šmarno, pa še takrat mi je bilo vroče ko hudič. Nujno sem tudi rabila tako lahko puhovko, za turno smučanje. Letos sem samo enkrat šla s smučmi v hrib. Pa še to samo zato, ker je crknila vlečnica. Imam tudi vrhunske pohodne čevlje. Take za trekinge po Andih in Patagoniji. Enkrat sem jih obula za na Uršljo goro in imela cel pot zverinske krče v podplatu.

Če sem naivno mislila, da bom zaradi vseh teh fensi visokotehnoloških športnih oblačil kaj shujšala, sem se pošteno zmotila. Ta satan je tako raztegljiv, da sploh ne poštedaš, kdaj se ti je rit povečala za številko ali dve.

Končno sem zamenjala zimsko garderobo s poletno in tik pred morjem poskusila nase navleči stare kopalke in kratke hlače. Rezultat je bila ena srednja žalost. Zato sem začela vrteti hulahop v upanju, da bom v pasu ozka kot osa. No, ni še nekih rezultatov in dvomim, da lahko v enem tednu pričakujem čudeže.

Ko sem še enkrat prebrala zgornje zapisano, me je prešinilo, da je šoping izgubil svoj čar. Pričakovanje in veliko srečo. Skrbno smo hranili denar, da smo si lahko kaj kupili in tisto znali veliko bolj ceniti in skrbno čuvati.

Zdaj so cunje samo en klik stran. Kvalitetne materiale in vrhunske krojače so zamenjali cenene fece. Zaradi namakanja bombažnih polj izginjajo cela jezera in od boga pozabljeni otroci delajo v neživljenskih razmerah.

Čas je, da začnemo razmišljati ekološko in trajnostno.

Vsak dan je dober za nov začetek.

Moj začetek se začne danes.

Malo zato, ker sem včeraj zagonila skoraj cel regres, veliko pa zato, ker je tako prav. 📍

© foto: arhiv Urška Podojstršek

brez tebe ni mene

**... najbolj poslušan radio
v Vipavski dolini**

100.0 MHz | 99.5 MHz | www.robin.si

Leone

Nova Sladoledna družina

nagradna igra

Slika je simbolična.

Zmaži nove LEONE sladolede
in osvoji Volkswagen Golf!

5x
Družinski
vikend paket v
Termah Olimia

5x
Električni
skiro

20x
Paket LEONE
sladoledov

2000x
Žlica LEONE
za sladoled

Pošlji SMS s ključno besedo
LEONE in KODO na 3131
(npr. LEONE123456)
ali vnesi KODO na
www.leone.nagradna-igra.si
in sodeluj v LEONE NAGRADNI
IGRI, ki poteka od 19. 4. 2022
do 31. 8. 2022.